

PASCAL SMET
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

---

BELEIDSBRIEF
BRUSSEL
2013 - 2014

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Lijst met afkortingen	4
I. Inleiding	5
II. Strategische en operationele doelstellingen	6
SD 1 - Vlaanderen voor Brussel: een betrokken partner zijn in de uitdagingen waar Brussel voor staat	6
OD 1.1 - Het horizontale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering coördineren	6
OD 1.2 - Het verticale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering doelgericht ontwikkelen	7
OD 1.3 – Zorgen voor een wetenschappelijke onderbouw van het beleid	10
OD 1.4 – Een permanente dialoog met het middenveld organiseren	11
OD 1.5 – Een sterke partner zijn bij de armoedebestrijding in Brussel	11
SD 2 - Brussel voor Vlaanderen: leren uit de grootstedelijke ervaring en inspelen op de internationale functie	13
SD 3 - Vlaanderen in Brussel: sterk verankerd blijven	14
OD 3.1 – Het Nederlandstalige netwerk in Brussel als basispartner voor het beleid beschouwen	14
OD 3.2 - “Wonen waar je werkt” in de praktijk omzetten	15
OD 3.3 – Het imago van Vlaanderen en Vlamingen in Brussel verbeteren	15
SD 4 – Brussel in Vlaanderen: de banden aanhalen	16
OD 4.1 – Brussel behouden als hoofdstad van Vlaanderen	16
OD 4.2 – De 11-juli-viering in Brussel positioneren en vernieuwen	16
OD 4.3 – Het imago van Brussel in Vlaanderen en bij Vlamingen verbeteren	16
SD 5 – Het Nederlands in Brussel: positief omgaan met taal	18
OD 5.1 en OD 5.2. De waardering voor het Nederlands stimuleren en een positief taalpromotiebeleid voeren	18
OD 5.3 – Gratis taallessen Nederlands aanbieden	21
OD 5.4 – Een correcte toepassing van de taalwetgeving	21
SD 6 – Samenwerking in Brussel: zoveel mogelijk werken aan synergieën	22
OD 6.1 – Het lokale Brusselbeleid van de Vlaams Gemeenschapscommissie als prioritaire partner beschouwen	22
OD 6.2 – Een gemeenschappelijk Brusselbeleid via samenwerking tussen overheden mogelijk maken	23
SD 7 – Intercultureel Brussel: een intercultureel samenlevingsproject voor Brussel mee mogelijk maken	24
OD 7.1 en 7.2 – Diversiteit en interculturaliteit als horizontaal thema voor het beleid behandelen en kwaliteitsvolle interculturele projecten stimuleren	24
SD 8 - Media, communicatie en city imaging: de actualiteit over, informatie in en het imago van Brussel kenbaar maken	25
OD 8.1 - Synergie ontwikkelen tussen de Vlaams-Brusselse media	25
OD 8.2 - Muntpunt uitbouwen als hedendaagse verblijfsbibliotheek en hoofdstedelijk informatiecentrum	27
OD 8.3 - Een efficiënte cultuurcommunicatie bewerkstelligen voor het Brusselse culturele aanbod	31
OD 8.4. Selectief promotiecampagnes voeren ter ondersteuning van het Vlaams Brusselbeleid	31
SD 9 - Welzijn en gezondheid: een zorgaanbod verzekeren met aandacht voor Nederlandkundige voorzieningen	32
OD 9.1 – Zorg voor kinderen en jongeren verder uitbouwen	32
OD 9.2 – Meer aandacht hebben voor personen met een handicap	32
OD 9.3 – Zorg voor senioren blijven vernieuwen	34
OD 9.4 – Gezondheidsvoorzieningen structureel laten samenwerken	35
SD 10 - Onderwijs en jeugd: de slagkracht en omkadering van het onderwijs verhogen om kinderen en jongeren in de stad maximale ontplooiingskansen te geven	39
OD 10.1 - Het Brusselse luik van het GOK-decreet	40
OD 10.2 – Gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod	41
OD 10.3 – Initiatieven brede school ondersteunen	41
OD 10.4 – Mondiale, interculturele en burgerschapsvorming versterken	42

<u>OD 10.5 – Brussel als studentenstad promoten</u>	44
<u>OD 10.6 – Zorgen dat kinderen en jongeren zich thuis of kind aan huis voelen in Brussel</u>	45
<u>SD 11 – Cultuur en creativiteit: de sterke troeven van de culturele sector blijven uitspelen</u>	46
<u>OD 11.1 – Samenwerking ondersteunen</u>	46
<u>OD 11.2 en OD 11.3 - Vernieuwende culturele en creatieve initiatieven kansen geven en participatiebevorderende initiatieven ondersteunen</u>	46
<u>IV. Regelgevingsagenda</u>	48

Lijst met afkortingen

AB = Ancienne Belgique
ABC = Art Basics for Children
AMVB = Archief en Museum voor het Vlaams Leven te Brussel
BDW = Brussel Deze Week
BEO = Brussels Expertisenetwerk Onderwijs
BHG = Brussels Hoofdstedelijk Gewest
BIFFF = Brussels International Fantastic Film Festival
BKO = Brussels Kunstenoverleg
BOPZ = Brussels Overleg Promotie Zorgberoepen
Br(ik) = Brussel & Ik
BRIO = Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
BROSO = Brussels ondersteuningspunt Secundair Onderwijs
BRU-taal = Brussels netwerk voor Nederlandse taalstimulering
BRUTUS = Brusselse Tutoren voor scholieren
BSI = Brussels Studies Institute
CAW = Centrum Algemeen Welzijnswerk
CBJ = Comité Bijzondere Jeugdzorg
CEMESO = Centre for Studies on Media and Culture
CLB = Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COCOF = Commission communautaire Française (Franse Gemeenschapscommissie)
DKO = Deeltijds Kunstonderwijs
EMD = Elektronisch Medisch Dossier
FUNDP = Facultés Universitaires Notre-Dame de la Paix
FUSL = Facultés universitaires Saint-Louis
GIBO = individuele beroepsopleiding (IBO) bedoeld voor personen met een arbeidshandicap
GGC = Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GOK = Gelijke Onderwijskansen
HUB = Hogeschool-Universiteit Brussel
IPDC = interbestuurlijke producten- en dienstencatalogus
JNM = Jeugdbond voor Natuur en Milieu
KVS = Koninklijke Vlaamse Schouwburg
LDC = Lokaal Dienstencentrum
LMN = Lokaal Multidisciplinair Netwerk
NT2 = Nederlands als tweede taal
OCB = Onderwijscentrum Brussel
OCMW = Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD = operationele doelstelling
OFO = opleidingscentrum van de federale overheid
OV = Onderwijs en Vorming
pIE.O = project Innoveren en Excelleren in Onderwijs
RAB = Réseau des Arts de Bruxelles
RIA = reguleringssimpactanalyse
RFID = Radio frequency identification
SD = strategische doelstelling
SEL = Samenwerkingsinitiatief EersteLijnsgezondheidszorg
SID-in = studenten informatiedagen
SLA = Service Level Agreement
SNPB = Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten
ULB = Université Libre de Bruxelles
UZ-Brussel = Universitair Ziekenhuis Brussel
VBB = Voorrangsbeleid Brussel
VBMP = Vlaams-Brussels Mediaplatform
VDAB = Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VDV = Vlaamse Diabetes Vereniging
VGC = Vlaamse Gemeenschapscommissie
ViA = Vlaanderen in Actie
VIPA = Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VOKA = Vlaams Netwerk van Ondernemingen
VOPZ = Vlaams Overleg Promotie Zorgberoepen
VUB = Vrije Universiteit Brussel
VRT = Vlaamse Radio en Televisie
WWMF = World Wide Music Festival
WZC = WoonZorgCentrum

I. Inleiding

Deze Beleidsbrief Brussel 2013-2014 beschrijft de acties van het Vlaamse Brusselbeleid in 2014 met een terugblik op de realisaties in 2013. Omdat dit de laatste Beleidsbrief van deze legislatuur is, maken we waar nodig ook een round-up van de hele bestuursperiode.

Mijn beleid ontwikkelt zich rond zeven “labels”. Die zeven uitgangspunten zijn als een rode draad aanwezig in het Vlaamse Brusselbeleid:

- Vlaanderen voor Brussel
- Brussel voor Vlaanderen
- Vlaanderen in Brussel
- Brussel in Vlaanderen
- Nederlands in Brussel
- Samenwerking in Brussel
- Intercultureel Brussel

Organisaties, projecten en initiatieven die vanuit het Vlaamse Brusselbeleid worden ondersteund dragen expliciet of impliciet in hun werking meerdere van deze labels. De hieraan verbonden strategische doelstellingen hebben een horizontaal karakter. Ze realiseren zich eveneens binnen de verderop vermelde verticale, thematische beleidsdomeinen waarin het specifieke Vlaamse beleid in Brussel actief is (media, communicatie en city imaging; welzijn en gezondheid; onderwijs en jeugd; cultuur en creativiteit).

We hebben deze legislatuur nogal wat Brusselse werven opgeleverd. Muntpunt opende de deuren op 6 september 2013 en wordt ongetwijfeld in alle opzichten een “*place to bru*”, een “*ideashop*” voor kennis en ontmoeting; het Huis voor Gezondheid – opgericht in 2010 – draait op volle toeren en maakte van de Zorgzoeker-databank een model voor Vlaanderen; het Huis van het Nederlands Brussel ontwikkelde zich verder als onmisbare NT2-draaischijf en expertisecentrum op het vlak van taalpromotie; over de hele Brusselse regio werden er 22 ambitieuze, impactvolle Brede School-projecten geïmplementeerd; de subsidielij “Projecten voor Brussel” werd vernieuwd en raakte beter geënt op de hoofdstedelijke maatschappelijke realiteit; het Kenniscentrum Woonzorg Brussel organiseerde een richtinggevende Staten-Generaal; het Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba bewees zijn waarde en werd financieel verankerend...

Andere werven kregen duurzame fundamenteën. Een kwart van de middelen voor capaciteitsuitbreiding in het basisonderwijs werden voor Brussel gereserveerd. Samen met een gelijkwaardige inspanning van de VGC realiseren we volgens de prognoses van de VGC zelf, op die manier op termijn ongeveer een derde van de nodige extra plaatsen. De Task Force Brussel leverde een exhaustief rapport met analyses en denkpijpen af, en zorgde voor het eerst voor een structurele relatie tussen de administraties van beide overheden. Het kerntakendebat wordt verder gezet; het Vlaams-Brussels Mediaplatform staat in de startblokken; de N wordt hét gemeenschappelijk logo en merk voor de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel, en wordt de komende maanden uitgewerkt en toegepast en letterlijke fundamenteën zijn gegoten in een substantiële fysieke uitbreiding van het Huis van het Nederlands; het ABC-Huis wacht op een bouwvergunning om een vleugel bij te bouwen en wordt zo voor kinderen en leerkrachten een landmark voor artistieke stadseducatie.

Het zijn bouwstenen waarmee de Vlaamse Gemeenschap de mozaïek van een spectaculair veranderende grootstad mee kleur geeft. Veranderingen die we zelf, via subsidies voor onderzoek (o.a. Taalbarometer), artistieke projecten, of de organisatie van een Staten-Generaal van de zorg onderbouwen en in het beleidsvizier houden. Rudi Janssens toont in zijn derde Taalbarometer aan dat Brussel is geëvolueerd naar een stad waar een minderheid nog enkel Frans of Nederlands spreekt thuis, een stad met een meerderheid van taalgemengde gezinnen waarvan het grootste deel niet in Brussel is geboren. Die verhoogde taaldiversiteit moet de twee Gemeenschappen tot nadenken stemmen. Het behoren tot een van de twee officiële taalgemeenschappen is immers vandaag voor een minderheid een identificatiekader. Historicus Hans Vandecandelaere beschrijft in *In Brussel*. Een reis door de wereld op weergalozes wijze Brussel als “superdiverse” stad. Niet enkel de samenstelling van de Brusselse bevolking wijzigt, de bevolking groeit ook snel aan. In de periode 2008-2013 kwamen er 100.000 Brusselaars bij (van 1.047.621 naar 1.147.043

inwoners). Tijdens de afgelopen jaren groeide de bevolking er drie keer sneller dan in de andere gewesten. Die demografische evolutie heeft enorme maatschappelijke gevolgen. Gevolgen die voelbaar zijn van in het kraambed tot in het rusthuis.

De uitdagingen zijn legio: onderwijs en (beroeps)vorming, welzijn en gezondheid, armoedebestrijding, werkgelegenheid, integratie en inburgering, woningbouw, inrichting van de openbare ruimte en aandacht voor groen en het creëren voor voldoende ruimte voor kinderen in de stad, mobiliteit... op al die vlakken dringen zich adequate en gestructureerde maatregelen op. Vanuit het bevoegdheidsdomein 'Brussel' van de Vlaamse overheid kan initiërend en flankerend op die uitdagingen worden ingespeeld. Die inspanningen leveren op, als ze niet op zichzelf staan, maar gedragen worden en kaderen in een globaal Brusselbeleid waarin verschillende overheden elkaar niet tegenwerken, maar samenwerken. Een beleid waarbij Brussel zijn hinterland niet uit het oog verliest en het hinterland Brussel in het vizier houdt. De afgelopen legislatuur leerde ons ook dat de samenwerking en afstemming tussen de Vlaamse Regering en de Brusselse Regering maar resultaat opleveren als drie voorwaarden vervuld zijn: als er gedeelde kennis en gemeenschappelijke instrumenten zijn, als er een gedeelde wil is, en als de samenwerking gebeurt met respect voor ieders bevoegdheden. Vlaanderen investeert in Brussel, in zorg, in onderwijs, in cultuur. Meer dan 800 miljoen € per jaar. Vlaanderen wordt beter van Brussel, Brussel wordt beter van Vlaanderen.

II. Strategische en operationele doelstellingen

SD 1 - Vlaanderen voor Brussel: een betrokken partner zijn in de uitdagingen waar Brussel voor staat

Het Vlaamse beleid in Brussel bestaat uit een *regulier* beleid (vanuit de verschillende sectorale en thematische beleidsdomeinen), een *specifiek* beleid (het beleidsdomein Brusselse Aangelegenheden) en een *lokaal* beleid (via de Vlaamse Gemeenschapscommissie). Het verticale beleid vult er dus aan op een horizontaal beleid. En een hoofdstedelijk, bovenlokaal beleid co-existeert in Brussel met een regionaal, lokaal beleid.

OD 1.1 - Het horizontale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering coördineren

Realisaties 2013

Om een integraal beleid voor Brussel mogelijk te maken, zijn aangepaste beleidsinstrumenten nodig. De Brusselnorm en de Brusseltoets zijn daarbij geschikte middelen. Om die reden werden ze ook geïdentificeerd als een sleutelproject dat in het kader van de monitoring van het regeerakkoord en ViA uitdrukkelijke aandacht krijgt. Het ambtelijke eindrapport van de Taskforce Brussel dat in 2012 aan het politieke niveau werd overgemaakt bevat aanbevelingen hoe deze instrumenten kunnen worden verankerd. Inmiddels werd in het kader van de Brusselnorm voor 2011 een berekening gemaakt van de gemeenschapsuitgaven voor Brussel, zodat voor de periode 2009-2011 een overzicht bestaat van de gedane uitgaven. Op die manier krijgt de monitoring van de gemeenschapsuitgaven voor Brussel ook een systematisch karakter volgens eenvormige regels.

Inzake de Brusseltoets werden de evoluties in het kader van het nieuw strategisch beleidskader opgevolgd. Door het bestaan van meerdere wetgevingstoetsen, die niet in alle gevallen even relevant blijken te zijn, werd onderzocht hoe de reguleringssimpactanalyse (RIA) op een meer proportionele wijze kan worden toegepast. De omzendbrief VR 2013/13 betreffende de regelgevingsagenda, reguleringssimpactanalyse en de compensatieregels administratieve lasten omschrijft daarom het principe van de *quick scan* bij nieuwe wetgevingsinitiatieven, zodat reeds in een vroege fase kan worden bepaald welke beleidseffecten op bepaalde doelgroepen, of in dit geval 'Brussel', in kaart zullen worden gebracht. Het gevolg hiervan is dat niet noodzakelijk voor ieder initiatief een uitvoerige Brusseltoets zal plaatsvinden, maar wel dat bij ieder

regelgevingsinitiatief op systematische manier aan de Brusseltoets wordt gedacht en geïmplementeerd waar dat relevant is.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De beleidsinstrumenten van de Brusselnorm en de Brusseltoets mogen geen bureaucratische oefening zijn, maar moeten duidelijk het reële Brusselbeleid van de Vlaamse Regering ondersteunen. Er is ook slechts draagvlak voor deze instrumenten indien ze functioneel zijn en gesteund worden door de verschillende Vlaams-Brusselse overheden en *stakeholders*. De verdere ontwikkeling van deze instrumenten hangt daarom ook samen met een politieke consensus over wat de draagwijdte van deze instrumenten is en welke ambities precies moeten worden gemeten. Hoewel de implementatie van het integraal Brusselbeleid grotendeels de taak is van iedere vakminister, blijft het mijn taak als coördinerend minister om via deze beleidsinstrumenten na te gaan hoe de hoofdstad voldoende aandacht krijgt in het beleid. Ik zal daarom nagaan hoe de effecten voor Brussel in kaart worden gebracht in de RIA's die worden opgemaakt en hierover verslag uitbrengen aan mijn collega's in de Vlaamse Regering met aanbevelingen en suggesties.

OD 1.2 - Het verticale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering doelgericht ontwikkelen

Het Vlaams Brusselfonds

Realisaties 2013

Het Vlaams Brusselfonds werd in 2013 voornamelijk ingezet voor de financiering van investeringen aan het gebouwencomplex van Muntpunt en aan de achterbouw het Huis van het Nederlands. Daarnaast was er een investeringssubsidie voor een nieuwbouw van de kunsteducatieve vereniging ABC. Er werd ook een projectsubsidie verleend aan vzw Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel voor het project “crossmediale kunstinitiatie/blauwdruk crossmediale kunstacademie(s) Brussel” en een aanvullende werkingssubsidie aan de KVS voor de hoofdstedelijke werking. De rapportering over de werking van het fonds gebeurt via een afzonderlijk jaarverslag. Het jaarverslag 2012 werd ingediend bij het Vlaams Parlement en is beschikbaar op de website <http://brussel.vlaanderen.be>.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Het Vlaams Brusselfonds functioneert vooral als een instrument voor de financiering van de vermogensrechtelijke aspecten, de verbouwingswerken en het eigenaarsonderhoud van de “eigen” gebouwencomplexen Muntpunt en het Huis van het Nederlands. Daartegenover staan een aantal huurinkomsten van het Huis van het Nederlands en de jaarlijkse tussenkomst van de VGC voor de infrastructuur van Muntpunt.

Daarnaast zal het Vlaams Brusselfonds blijvend worden ingezet voor initiatieven ter bevordering van de ontsluiting en de toegankelijkheid van instellingen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, die wegens hun activiteiten of hun organisatie worden beschouwd als te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap door middel van:

- tegemoetkomingen voor gebruikers van deze instellingen;
- de uitbouw van een kwalitatief, bereikbaar en zichtbaar netwerk van gemeenschapsvoorzieningen.

Die initiatieven zijn complementair aan het inclusief gemeenschapsbeleid. Op die wijze blijft het Vlaams Brusselfonds functioneren als een soepel en wendbaar fonds dat snel op de Brusselse maatschappelijke noden kan inspelen zowel vanuit infrastructureel als vanuit inhoudelijk oogpunt. In 2014 staat er o.a. een vervolgsubsidie aan vzw Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel en een investeringssubsidie aan het dienstencentrum Het Anker op het programma. Bij de verbouwing aan Het Anker zal infrastructuur voorzien worden (de dakverdieping) om een interculturalisering van de werking te verwezenlijken. Sinds enkele jaren bereikt Het Anker een zeer divers publiek op vlak van afkomst en achtergrond. Deze diversiteit is echter nog niet terug te vinden bij de groep senioren. Door de inbedding

van een aantal zelforganisaties in de werking zal getracht worden ook andere groepen senioren te bereiken om zo de interculturaliteit te verzekeren. De tussenkomst van het Vlaams Brusselfonds in de kosten voor deze dakverdieping worden begroot op 124.000 euro.

De middelen van het Vlaams Brusselfonds bedragen in 2014 4.716.000 euro.

Convenanten met nominatieve organisaties

Realisaties 2013

De convenanten met het Huis van het Nederlands, het Huis voor Gezondheid en BRIO bestrijken de periode 2011-2015. In de convenanten zijn de strategische en operationele doelstellingen, voorbeeldacties en procesindicatoren opgenomen. Zoals in de convenanten gestipuleerd, vond in juni 2013 het jaarlijkse evaluatiegesprek tussen de Vlaamse overheid (kabinet en administratie) en de gesubsidieerde organisaties plaats. Tijdens die gesprekken werd de werking van de afgelopen periode besproken en werden nieuwe klemtonen voor de toekomst gelegd.

In 2013 werden er convenanten met het Kenniscentrum Woonzorg Brussel en met Br(ik afgesloten die de periode 2013-2015 bestrijken. Zij zijn opgebouwd volgens hetzelfde stramien en volgens dezelfde logica dan de eerder afgesloten convenanten.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Gezien de geplande fusie van de Vlaams-Brusselse mediapartners in een Vlaams-Brussels Mediaplatform is het niet meer opportuun om nog nieuwe, afzonderlijke convenanten af te sluiten. Het afsluiten van een gemeenschappelijke convenant voor de vier media maakt deel uit van het implementatieproces van het nieuwe organisatie-model in 2014.

Subsidielijn ‘Projecten voor Brussel’

Realisaties 2013

Binnen het begrotingsprogramma Coördinatie Brussel worden er subsidies verleend aan ‘Initiatieven in het kader van de versterking van de Vlaamse inbreng in Brussel en van de versterking van de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen’. De subsidiegids ‘Projecten voor Brussel’ – die in 2011 grondig werd herzien – fungeert als kader voor het toekennen van die subsidies. In de vorige beleidsbrief werden de doelstellingen van de heroriëntering van de subsidielijn en de nieuwe klemtonen die vanaf 2011 worden gehanteerd bij de toekenning van projectsubsidies, uitvoerig toegelicht.

Het was onder meer de bedoeling om met de subsidiegids ‘Projecten voor Brussel’ een evenwichtiger scala aan subsidiabele projecten te genereren met een reële maatschappelijke impact. Daarbij werd vooral uitgekeken naar nieuwe creatieve initiatieven van Brusselse en Vlaamse middenveldorganisaties om samen projecten op te zetten tussen Brussel en Vlaanderen (nieuwe projectcategorie 1) en op participatiebevorderende stadsinnovatieve projecten die het Brusselse stedelijke netwerk versterken (nieuwe projectcategorie 3).

Een verdeling van de verleende subsidies over de drie categorieën tijdens de jaren 2011 en 2012 geeft het volgende resultaat:

- Categorie 1: Projecten die Brussel naar Vlaanderen en Vlaanderen naar Brussel brengen: 22,8%
- Categorie 2: Hoofd- en grootstedelijke projecten: 52,4%
- Categorie 3: Participatiebevorderende stadsinnovatieve projecten: 24,8%

Ter herinnering: in 2009 waren nog 70% van de gesubsidieerde projecten hoofd- en grootstedelijke projecten van culturele aard, wat het werkveld de indruk gaf dat het hier louter een aanvullende culturele

subsidielijn betref. De resultaten bewijzen dat een aanzienlijk aantal projecten op de nieuwe subsidie categorieën inspeelt. Alle indicaties – inclusief de gegevens over de tot dusver in 2013 gesubsidieerde projecten – wijzen erop dat de beoogde trendbreuk zich zal doorzetten. De cijfers geven bovendien een licht vertekend beeld ten gunste van projectcategorie 2. Alle hoofd- en grootstedelijke projecten met grote uitstraling van projectcategorie 2 beantwoorden immers ook aan de beleidsdoelstellingen van projectcategorie 1 (omdat ze een groot publiek uit Vlaanderen naar Brussel brengen). In projectcategorie 1 werden enkel die projecten opgenomen waarvan het concept specifiek en uniek is geënt op een doorgedreven uitwisselingsdynamiek tussen Vlaanderen en Brussel.

Naast de drie verticale projectcategorieën, werden binnen de subsidiegids ‘Projecten voor Brussel’ de twee horizontale invalshoeken gehandhaafd. Zoals bekend, vallen de betreffende initiatieven inhoudelijk onder één van de drie verticale projectcategorieën.

In 2012 werden er 18 (=32,1%) gemeenschapsoverschrijdende projecten van tweetalige organisaties gesubsidieerd.

Van de 56 in 2012 goedgekeurde initiatieven waren er 11 impulssubsidies (19,6%). Het impulsbeleid heeft als doel nieuwe initiatieven op te pikken, tijdelijk (max. drie jaar) te ondersteunen en dan al dan niet binnen het eigen begrotingsprogramma te verankeren. Van de elf in 2012 verleende impulssubsidies werden er in 2013 vier (36,4%) effectief verankerd:

- Citizenne – It takes a village to raise a child: opgevangen binnen de eigen werking van deze organisatie;
- Filemon – Internationaal kinderfilmfestival: opgevangen binnen het Kunstendecreet (audiovisuele kunst) ;
- Het Punt – Gazet van de vrijwilliger: opgevangen binnen de eigen werking;
- Studio Globo – Brussel ervaren: een andere kijk op de wijk; opgevangen door een verhoging van de nominatieve subsidie.

In 2013 gingen alvast een aantal nieuwe impulssubsidies van start. Vzw Galerijen bouwt in cinema Galeries een Nederlandstalige educatieve werking uit, vzw Karuur zet een initiatief op om de participatie van kinderen en jongeren aan het beleid in Brussel te versterken en te verankeren in de Brusselse beleidscultuur, vzw Het Punt zet een vrijwilligersacademie op, vzw’s GoodPlanet en de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM) bouwen eindelijk ook in Brussel een werking uit rond speelse natuurbeleving voor kinderen en jongeren in Brussel, vzw Cultureghem werkt een kunsteducatief project uit in dat kadert in de opwaardering van de wijk en vzw Habbekrats wordt ook actief in Brussel en werkt aan een jongereninformatiehuis voor kwetsbare jongeren op de Grote Markt.

De afgelopen twee jaren lieten ook een verbeterde verhouding tussen nieuwe en recurrente projectaanvragen zien (een recurrent project wordt gedefinieerd als een project dat het jaar voorafgaand aan het referentiejaar dezelfde titel droeg). Het aantal recurrente aanvragen daalde met een kleine 10%. Het lijkt er dus op dat de vernieuwde subsidiecriteria ook blijven zorgen voor een betere en vooral bredere doorstroming van initiatieven vanuit het werkveld.

De subsidielijn ‘Projecten voor Brussel’ wordt op regelmatige tijdstippen bekendgemaakt via de nieuwsbrief van Coördinatie Brussel, die 1.600 abonnees heeft.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De ingeslagen weg wordt in 2014 verdergezet. De subsidielijn ‘Projecten voor Brussel’ blijft een belangrijke hefboom om tal van beleidsvoorstellen op de sporen te zetten die ik op het vlak van de ondersteuning van de Vlaamse aanwezigheid en betrokkenheid in Brussel heb aangekondigd in mijn beleidsnota. In dat licht wordt verder in deze beleidsbrief verder ingegaan op de belangrijkste gesubsidieerde projecten, waarvan sommige (door)lopen in 2014.

Ook in 2014 zal de subsidielijn “Projecten voor Brussel” worden ingezet om snel en flexibel te kunnen inspelen op nieuwe initiatieven die zich in de hoofdstad aandienen. Zo verwachten we dossiers van de Brusselse Stadsuniversiteit (<http://brusselsacademy.wordpress.com/>), waar wetenschappelijke kennis met een breed publiek zal worden gedeeld en van de nieuwe vzw be.brusseler, die een integrale werking rond de Brusselse streektaal in een multilinguale stedelijke omgeving zal ontwikkelen.

De subsidiegids zal grondig en doorgedreven worden geëvalueerd begin 2014, drie jaar na de invoering ervan. Sowieso zullen een aantal technische aanpassingen worden doorgevoerd als gevolg van de inwerkingtreding van de uitvoeringsbesluiten van het nieuwe Rekendecreet, maar die hebben geen invloed op de inhoudelijke subsidiecriteria. Eventuele bijstellingen op dat vlak zullen geheel in functie staan van de resultaten van de evaluatie.

Voor de subsidielijst 'Projecten voor Brussel' is in 2014 een bedrag van 1.435.000 euro voorzien. De daling tegenover vorig jaar is o.a. een gevolg van de nominatim inschrijving van vzw Kuumba op het Brusselprogramma van de begroting.

OD 1.3 – Zorgen voor een wetenschappelijke onderbouw van het beleid

De prioritaire partner voor de wetenschappelijke onderbouw van het Vlaamse Brusselbeleid is BRIO, het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum.

Realisaties 2013

Vanaf het voorjaar van 2013 werden de eerste resultaten van het derde taalbarometeronderzoek voor Brussel verspreid door middel van persberichten, nieuwsbrieven, lezingen en informatie op de BRIO-website. Op een wetenschappelijke studiedag op 20 juni 2013 werd de boekversie van de derde taalbarometer, "Meertaligheid als cement van de stedelijke samenleving", voorgesteld en voorzien van reflecties van experts. Het onderzoek vond grote weerklank binnen en buiten academische middelen en in zowel de Nederlandstalige als Franstalige media. In het najaar van 2013 werd een vertaling van het boek voorbereid.

In 2013 werd een gelijkaardige bevraging naar taalgebruik in de gemeenten van de Vlaamse Rand rond Brussel opgestart. Dit onderzoek bouwt verder op de expertise die voor de Brusselse gemeenten tot stand kwam.

Samen met de Universiteit van Namen organiseerde BRIO van 24 tot 26 april 2013 een internationaal congres rond Linguistic Landscapes. Een 50-tal wetenschappers uit verschillende disciplines en universiteiten bogen er zich over het taalbeeld en meertaligheid in het publieke domein. De BRIO-leden participeerden ook in internationale onderzoeksnetwerken, onder meer in MIME, Mobility and Inclusion in Multilingual Europe.

De BRIO-search vormt het zenuwcentrum van de BRIO-website, die sinds 2007 online is als onderzoeks- en informatieplatform over Brussel. Die databank, tegelijk een thematische bibliografie en een digitale bibliotheek voor publicaties over Brussel en verwante thema's, werd geïntegreerd in de nieuwe website van het Brussels Studies Institute (BSI), een samenwerkingsverband tussen ULB, VUB en FUSL. BRIO verankerde zich daarnaast ook via de Raad van Bestuur en via de werkgroep Onderwijs in het BSI. Een nauwe samenwerking was er ook met andere Brusselse wetenschappelijke en maatschappelijke actoren, onder meer met het Brussels Expertisecentrum Onderwijs (BEO), het tutoringproject BRUTUS en met het Archief en Museum voor het Vlaams Leven te Brussel (AMVB).

In het najaar van 2013 stelde BRIO de BRIO-matrix voor. Deze nieuwe tool koppelt bestaande zoekinstrumenten en nieuwe informatiekanalen en ontsluit dit via een gebruiksvriendelijke en laagdrempelige ingang. Concreet kunnen fiches, cijfers, publicaties en beeldmateriaal door middel van 13 thematische ingangen worden opgevraagd. In 2013 werden onder andere fiches afgerond met betrekking tot de thema's taalgebruik, onderwijs en politiek en werd de cijferbank op de website verder geactualiseerd en uitgebreid.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Eén van de doelstellingen van BRIO is om haar positie als onderzoekscentrum en informatieportaal over Brussel en de Rand te bestendigen. Dat gebeurt door middel van het initiëren, uitwerken en verspreiden van

wetenschappelijk onderzoek. Via de website wordt volop ingezet op wetenschapscommunicatie en wetenschapsvalorisatie. De uitbouw van de BRIO-matrix zal daarom ook in 2014 hoge prioriteit krijgen. Deze tool moet de inflatie aan informatie structureren via syntheses en hiërarchie. In de loop van 2014 worden de bestaande rubrieken op de website verder geïntegreerd in de matrix. De verschillende toegangen (fiches, cijfers, publicaties, beelden en meer) ontsluiten snel een bepaalde problematiek.

De matrix zal BRIO toelaten beter in te spelen op specifieke wensen van verschillende doelgroepen: beleidsverantwoordelijken, administraties, het middenveld, academici en andere geïnteresseerden. Recent en minder recent onderzoek over Brussel en de Rand wordt geanalyseerd en in nieuwe fiches voorgesteld. De matrix geeft een overzicht van het onderzoek over de 19 Brusselse gemeenten en de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. Gezien hun verwevenheid wordt de matrix daarom zowel op de BRIO-website als op die van het documentatiecentrum Vlaamse Rand geïmplementeerd. De matrix zal eveneens aanknopen bij de actualiteit. Naar aanleiding van de federale en regionale verkiezingen van 25 mei 2014 zal bijvoorbeeld worden ingezet op het luik politiek, via het verzamelen van cijfermateriaal en het opstellen van fiches.

De resultaten van de eerste taalbarometer van de Rand worden in het voorjaar van 2014 voorgesteld. Uit dit onderzoek zal een publicatie voortvloeien, waarin de resultaten van de Rand-Taalbarometer worden geconfronteerd met die van de Brussel-Taalbarometer.

In 2014 zal het BSI een vzw-structuur aannemen die – naast de platformfunctie, de organisatie van de Nacht van de Kennis over Brussel en de uitgave van het elektronische tijdschrift *Brussels Studies* - ook de werkzaamheden van de Brusselse Stadsuniversiteit *Brussels Academy* zal incorporeren. De relatie met de doelstellingen en werkzaamheden van BRIO blijft een permanent aandachtspunt.

OD 1.4 – Een permanente dialoog met het middenveld organiseren

Realisaties 2013

Ook in 2013 heb ik als Vlaams minister van Brussel, maar eveneens vanuit mijn andere bevoegdheden Onderwijs, Jeugd en Gelijke Kansen, regelmatig contact gehad met een diverse groep van actoren uit het middenveld in Brussel. Dit gebeurde in het kader van concrete dossiers, gaande van subsidieaanvragen tot werkbezoeken of via deelname aan debatten en dergelijke meer. Zo kan ik permanent de vinger aan de pols houden van wat er leeft in Brussel.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

In haar eindrapport heeft de Taskforce Brussel pistes geformuleerd om de dialoog met het middenveld van het beleidsdomein Brussel en het Nederlandstalige netwerk in Brussel een meer structureel karakter te geven. Deze voorstellen zullen verder worden besproken in het kader van het kerntakendebat (zie ook OD 6.1)

OD 1.5 – Een sterke partner zijn bij de armoedebestrijding in Brussel

Realisaties 2013

De armoedesituatie in Brussel is complex. De institutionele situatie verplicht tot een intensieve samenwerking tussen de verschillende overheden en actoren om tot een effectief armoedebestrijdingsbeleid te komen. Vlaanderen wil daarin haar verantwoordelijkheid blijven opnemen. In de vorige beleidsbrief werd al melding gemaakt van de oprichting van een Permanent Overleg Armoedebestrijding Brussel. Het is mijn collega, minister Ingrid Lieten, die als Vlaams minister van Armoedebestrijding de Vlaamse Regering in dit overleg vertegenwoordigt.

Naast de formele overlegstructuren houdt minister Lieten ook contact met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en haar collegelid bevoegd voor armoedebestrijding om beleidsinitiatieven af te toetsen. Zo werd er met de VGC afgestemd in het kader van de projectoproep lokale kinderarmoedebestrijding. Tevens werd vanuit de Vlaamse Regering een bijdrage geleverd aan het Brussels actieplan armoedebestrijding 2012.

Mijn rol als Vlaams minister bevoegd voor Brussel in de problematiek van de armoedebestrijding is ondersteunend. Ik houd nauw contact met mijn collega bevoegd voor Armoedebestrijding, zodat gecoördineerd kan ingespeeld worden op opportuniteiten en bedreigingen snel gecommuniceerd kunnen worden.

In oktober 2011 lanceerde het agentschap Kind en Gezin van de Vlaamse overheid, samen met de beleidsdomeinen 'werk en sociale economie', 'armoedebestrijding' en 'onderwijs', een oproep naar projecten voor de 'versterking of uitbreiding van de integrale en laagdrempelige preventieve gezinsondersteuning met bruggen naar onderwijs en activering'. Ondanks het feit dat sociale economie geen expliciete gewestbevoegdheid is, konden Brusselse initiatieven toen niet intekenen op deze oproep, ondanks de grote behoefte aan dergelijke projecten.

Om die reden bundelden mijn collega minister van Welzijn en ikzelf, samen met Kind en Gezin en het beleidsdomein 'armoedebestrijding', in 2012 de krachten om twee Brusselse initiatieven financieel te steunen via het Vlaams Brusselfonds. Na een gesloten projectoproep werd gekozen voor de projecten van de Brusselse inloopteams Huis der Gezinnen en Zita in het kader van integrale preventieve gezinsondersteuning t.a.v. kansarme gezinnen. Het doel van beide initiatieven is om ouders te versterken in hun ouderrol en peuters tijdig en goed voorbereid te laten doorstromen naar het kleuteronderwijs. Laagdrempeligheid, emancipatie en participatie zijn eigen aan hun werking als inloopteam. Beide projecten en hun werking werden verdergezet in 2013.

In september 2013 werd in het kader van een Vlaamse oproep voor lokale projecten inzake kinderarmoede door minister Lieten een subsidie toegekend aan drie Brusselse projecten, goed voor 15% van het voorziene totaalbudget voor Vlaanderen en Brussel: aan Basisschool Nellie Melba voor het project "Kleine kinderen, grote kansen met Nelleke Spelleke"; aan vzw Centrum Etnische Minderheden en Gezondheid – Huis der Gezinnen voor het project "(OP)groeien in verbondenheid" en aan vzw Welzijnsschakels voor het project "Kruispunt hulpverlening – vrijwilligerswerk".

Vanuit de subsidielijst "Projecten voor Brussel" steun ik het project "Heb je ze wel alle vijf?" van vzw Katholieke Opvoeding en Cultuur Brussel. Het is een educatief theaterproject rond het thema armoede, zowel 'nieuwe' armoede als generatiearmoede en de daaruit voortvloeiende kansarmoede en dreigende sociale uitsluiting.

Op 12 september 2013 werden vanuit de beleidsdomeinen Brussel en Armoedebestrijding 400 personen in armoede, thuislozen en senioren uitgenodigd om een klassiek concert bij te wonen in Bozar in het kader van het KlaraFestival. Het initiatief werd voorzien van de nodige omkadering. In juni kregen de geïnteresseerden een rondleiding in Bozar. De dag zelf werd het concert voorafgegaan door een ontmoeting met de ministers en een inleiding door een muziekpedagoog. De helft van de genodigden kwam uit Brussel en de andere helft was afkomstig uit de Vlaamse centrumsteden Gent, Antwerpen, Mechelen, Leuven en Hasselt. Dienstencentra, OCMW's en verenigingen waar armen het woord nemen uit Vlaanderen en Brussel fungeerden als mediators. Het betrof doelgroepen die door de vele culturele evenementen die vanuit het beleidsdomein Brussel worden ondersteund moeilijk worden bereikt. Een extra en specifieke inspanning om deze mensen te laten meegenieten van het Brusselse culturele aanbod is dus zeker op zijn plaats. Het initiatief kende een overweldigend succes. Er waren uiteindelijk 450 geïnteresseerden, waarvan er 50 werden doorverwezen naar een ander concert van het KlaraFestival.

Beleidsopties en -initiatieven 2014

Ik wil de opgestarte projecten door mijn collega minister van Welzijn en mezelf, samen met Kind en Gezin en het beleidsdomein armoedebestrijding, namelijk de inloopteams, verderzetten in 2014.

Ook in 2014 zal minister Lieten actief deelnemen aan het Permanent Overleg Armoedebestrijding Brussel waarin de verschillende overheden vertegenwoordigd zijn.

Bij het toekennen van projectmiddelen in het kader van projectoproepen in 2014 zal worden gezorgd voor een regionale spreiding over de provincies en met daarbij ook de nodige aandacht voor de actoren en situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ik onderzoek of en hoe ik het Brussels Platform Armoede een bijkomende projectsubsidie kan geven in functie van participatief onderzoek naar de situatie van kinderen in armoede in het Nederlandstalig onderwijs in de hoofdstad.

In mijn hoedanigheid van Vlaams minister van Onderwijs verwijs ik in de context van armoedebestrijding ook naar het belang van het project Innoveren en Excelleren in Onderwijs (pIE.O) dat een andere pedagogische benadering zal initiëren om in scholen met een hoog percentage GOK-leerlingen tot maximale leerwinst, leerprestaties en welbevinden te komen (zie ook OD 10.1).

SD 2 - Brussel voor Vlaanderen: leren uit de grootstedelijke ervaring en inspelen op de internationale functie

De bevolkingstoename en de verdere internationalisering van de hoofdstad stellen het beleid voor grote uitdagingen. Dit proces stopt niet aan de grenzen. Wat in Brussel nu gebeurt, vormt een voorafspiegeling van het Vlaanderen van de volgende decennia. Evoluties in steden als Antwerpen en Gent en in de nabijgelegen Rand, bewijzen de snelle transformatie van onze samenleving. Door haar investeringen in de Brusselse samenleving zorgt de Vlaamse overheid voor een vorm van expertise-opbouw die ook in de rest van Vlaanderen kan worden toegepast. Tegelijk grijpt ze kansen om Vlaanderen in dit kruispunt van Europa internationaal te verknopen en te profileren. Brussel dus als laboratorium voor Vlaanderen.

Realisaties 2013

Het in mijn vorige Beleidsbrief beschreven platform Taalboulevard.be, waar organisaties, instellingen en overheden uit heel Vlaanderen op zoek kunnen gaan naar oplossingen voor de eigen taalproblematiek, wordt systematisch up-to-date gehouden en aangevuld. Het Huis van het Nederlands Brussel blijft een voorloper op het vlak van originele werkvormen op het vlak van taalpromotie en taalverwerving.

In de vorige Beleidsbrief kondigde ik ook aan dat de Zorgzoeker-databank van het Huis voor Gezondheid als hefboom zou dienen voor een eenvormig instrument voor Vlaanderen, waar op een toegankelijke wijze gegevens uit de gezondheids- en welzijnssector worden ontsloten. De vijf Vlaamse provincies, de VGC en het Huis voor Gezondheid hebben daartoe – onder impuls van de Vlaamse minister bevoegd voor Gezondheid - de handen in elkaar geslagen. De opdracht werd intussen toegewezen en het informatieplatform zal in het voorjaar 2014 klaar zijn.

Ik wil hier ook verwijzen naar enkele gerealiseerde projecten die relevante expertise opleverden voor een Vlaamse context. Het impulsproject ‘It takes a village to raise a child’ (2011-2013) van Citizenne had als doel anderstalige ouders bij de schoolwerking te betrekken. De organisatie heeft drie Brusselse scholen geholpen om via de ouderraden de betrokkenheid van de ouders bij het onderwijs van hun kinderen te verbeteren. Het project heeft er toe geleid dat de participatie in de betrokken scholen effectief is verhoogd en werd verankerd. Er functioneert nu een oudercomité dat maandelijks samenkomt en, vertrekkende vanuit de dagelijkse context, praktisch werkt rond sociale vaardigheden (samenwerken, onderhandelen, efficiënt vergaderen enzovoort). De oudergroepen zijn naar etnisch-culturele en naar socio-economische achtergrond representatief voor de scholen. De ervaringen in het opzetten van een duurzame projectmethodiek voor participatieve projecten met ouders, school en buurt, werden gebundeld in een handige info- en toolbrochure (‘Ouderparticipatie werkt! Een inspiratiegids om waardierend aan de slag te gaan met ouders’) waarmee scholen en/of ouders zelf aan de gang kunnen gaan. De projectresultaten werden via het netwerk van Vormingplus en een samenwerkingsverband met Klasse ook naar Vlaanderen uitgedragen.

Met het impulsproject ‘Weer-Staan’ (2012-2014) wordt door vzw Alba in de Brusselse onderwijscontext een experimenteel weerbaarheidsprogramma voor jongeren en scholen aangeboden. Het project heeft tot doel maatschappelijke uitsluiting te voorkomen door het zelfvertrouwen, de zelfbeheersing en de zelfreflectie van jongeren te verhogen. Daarbij wordt expliciet van de driehoek leerling-school-samenleving vertrokken. Nadat het project in Brussel is geïmplementeerd en geëvalueerd, zal het naar Vlaanderen worden geëxporteerd.

Ook het netwerk van Brede Scholen in Brussel moet in deze context worden vermeld. In het superdiverse en meertalige Brussel volstaat het niet om het onderwijs te beperken tot de schoolmuren. Vele kinderen uit andere cultuurgemeenschappen hebben er baat bij ook buiten de school(m)uren in contact te worden gebracht met het Nederlandstalige gemeenschapsleven in de hoofdstad (jeugdwerk, gemeenschapscentra, academies, conservatoria, culturele instellingen...). Daartoe werd samen met de VGC een netwerk van 22 Brede School-projecten uitgebouwd met onder andere als taak de brug te slaan tussen de scholen en de context erbuiten. Ook het steeds diverser wordende Vlaanderen heeft baat bij zo'n aanpak.

Wat de internationale dimensie betreft verwijs ik o.a. naar de subsidieverlening van Music Projects for Brussels in functie van het internationale project 'World Wide Music Festival (WWMF)', zoals toegelicht in de beleidsbrief 2012-2013 bij de strategische doelstelling SD 11 "Cultuur en creativiteit: de sterke troeven van de culturele sector blijven uitspelen". Ik vermeld ook het initiatief van Brukselbinnenstebuiten – nominatim gesubsidieerd – om rondleidingen voor Brussel te organiseren voor nieuwe medewerkers van de Europese Commissie (sinds begin 2012). Ik gaf een subsidie aan het project Tok Toc Knock van de KVS, waarbinnen de tentoonstelling DOMO DE EUROPA HISTORIO EN EKZILO ("Huis van de Europese Geschiedenis in Ballingschap") heel veel weerklank kreeg bij de internationale gemeenschap (en pers) in Brussel.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Ook in 2014 blijf ik oog hebben voor de rol van Brussel als incubator voor maatschappelijke veranderingen. De taalpromotionele werking van het Huis van het Nederlands wordt verdergezet, het welzijns- en gezondheidsplatform wordt gelanceerd en het Brede School-netwerk wordt verder uitgebouwd. Ik organiseer in het voorjaar van 2014 een inspiratiedag met als thema "Kunstenaars in de klas" waarin ik een aantal richtinggevende kunsteducatieve projecten in Brusselse scholen zal voorstellen aan leerkrachten en directies van Brusselse scholen.

SD 3 - Vlaanderen in Brussel: sterk verankerd blijven

OD 3.1 – Het Nederlandstalige netwerk in Brussel als basispartner voor het beleid beschouwen

Die doelstelling realiseert zich met een permanent karakter via de talloze acties van het Vlaams Brusselbeleid en de financiële ondersteuning die ze het Nederlandstalige netwerk in Brussel biedt. Belangrijke beleidsstukken – zoals de jaarlijkse Beleidsbrief – worden systematisch afgetoetst met de belangrijkste actoren van het Nederlandstalige netwerk. Tijdens deze legislatuur werden met de grote gesubsidieerde organisaties – zoals bijvoorbeeld het Huis voor Gezondheid en het Huis van het Nederlands – jaarlijkse, gestructureerde convenantgesprekken gevoerd, waar de werking van de afgelopen periode en de nieuwe uitdagingen voor de toekomst aan bod komen. Op die wijze kunnen we permanent de vinger aan de pols houden van wat er leeft in Brussel en de beleidsplanning verrijken en optimaliseren.

OD 3.2 - “Wonen waar je werkt” in de praktijk omzetten

Realisaties 2013

Via een aantal nominatieve organisaties van het Vlaams-Brusselbeleid werden structureel en punctueel en impulsen gegeven om Brussel te promoten als woonstad voor wie hier werkt. Zo speelt Br(ik als studentenhuisvester in Brussel die rol naar studenten en pas afgestudeerden. Vanuit het Huis voor Gezondheid gaat het H-team op pad om het knelpuntberoep van zorgverlener, en dan specifiek in Brussel, in de aandacht te plaatsen. De ‘jobhoppendag’ werd na positieve evaluatie van de eerste editie in 2012 voor de tweede maal georganiseerd in samenwerking met Muntpunt, de vier Brusselse hogescholen met opleiding verpleegkunde en de Brusselse zorginstellingen. Alle tweedejaarsstudenten verpleegkunde (150) gingen een hele dag op Brusseltocht waarbij ze kennis maken met Brussel als stad om te wonen en te werken en de diversiteit van het zorgaanbod in Brussel. Ze kregen eveneens informatie over carrièremogelijkheden van start tot pensioenleeftijd.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Het concept ‘wonen waar je werkt’ zal verder worden gepromoot via flankerende en promotionele maatregelen. Voor wat de doelgroep Vlaamse ambtenaren betreft verwijs ik naar mijn collega-minister Geert Bourgeois, bevoegd voor bestuurszaken.

OD 3.3 – Het imago van Vlaanderen en Vlamingen in Brussel verbeteren

Ik zet het beleid verder zoals in de Beleidsnota Brussel aangekondigd. Het voeren van een globale offensieve imago- en marketingcampagne rond Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel – zoals in het verleden gebeurde – is niet aan de orde. Er wordt gekozen voor het opzetten en versterken van een aantal duurzame initiatieven die tonen dat de Vlaamse Gemeenschap zich als een positieve en slagkrachtige partner opstelt in het hoofdstedelijke verhaal. Rond die concrete initiatieven wordt er natuurlijk gecommuniceerd.

Een exhaustief overzicht van al de duurzame initiatieven die tijdens deze legislatuur werden genomen, is te vinden op de website www.vlaanderen.be/brussel: de werkingssubsidies en projectsubsidies die sinds het begin van deze legislatuur werden verleend, de jaarverslagen van het Vlaams Brusselfonds, het activiteitenverslag van de Taalwetwijzer 2009-2012, de campagnes die werden gevoerd, de nieuwsbrieven... Heel wat van de vermelde initiatieven worden gesubsidieerd. In die subsidietoekenningen zit ook steeds een promotiebudget vevat, waarmee ze breed kunnen worden uitgedragen. Uiteraard verstuur ik ook persberichten en ben ik ook aanwezig bij de lancering van nieuwe initiatieven. Ik verwijs naar de opening van Muntpunt op 6 september jl., massaal door de media opgepikt, en naar de lancering van het filmprogramma voor de Nederlandstalige scholen in Brussel in Galeries op 11 september jl.

Ik kondigde in de Beleidsnota aan dat er nood is aan een gemeenschappelijk logo dat de vele initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap en Nederlandstalige organisaties in Brussel met elkaar verbindt en herkenbaar maakt. In mijn vorige Beleidsbrief stelde ik dat traject te willen enten op het in ontwikkeling zijnde Vlaamse merkenbeleid, waarin Brussel intussen een voorname plaats krijgt. Op basis van de noden, die in overleg met communicatie-experten en in samenspraak met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Muntpunt werden afgebakend, werd intussen een beslissing genomen. Het nieuwe Vlaamse logo (halve leeuw) zal als ondersteunend merk gebruikt worden in combinatie met een vernieuwd “N-logo” voor Nederlandstalige diensten in Brussel. De concrete uitwerking wordt momenteel in workshops met alle relevante partners besproken. Naast de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn immers ook de Nederlandstalige netwerken in Brussel die Nederlandstalige diensten aanbieden betrokken. Het is dus belangrijk voor een draagvlak te zorgen. Pas wanneer de huisstijlregels volledig vaststaan en werden goedgekeurd door de Vlaamse regering in de vorm van een huisstijlgids, zal het logo geleidelijk worden ingevoerd (gedrukt, digitaal, op de gebouwen...). Ook de VGC zal het vernieuwde “N-logo” inpassen in haar huisstijlgids, en ook hier wordt de implementatie ervan in onderling overleg bepaald.

SD 4 – Brussel in Vlaanderen: de banden aanhalen

OD 4.1 – Brussel behouden als hoofdstad van Vlaanderen

Realisaties 2013

Brussel is en blijft de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap, en verdient daarom bijzondere aandacht van de Vlaamse Regering in de vorm van een specifiek Brusselbeleid. In zijn Septemberverklaring van 23 september 2013 heeft Minister-President Kris Peeters de rol van Brussel als onlosmakelijke hoofdstad van Vlaanderen nogmaals bevestigd. Vlaanderen laat de band met haar hoofdstad niet los.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Uiteraard zal ook in 2014 de rol van Brussel als hoofdstad op tal van terreinen worden beklemtoond. De activiteiten van Muntpunt zullen de inspanningen van de Vlaamse Gemeenschap nog sterker in de verf zetten. Ook de vernieuwing van de 11 juli-viering in Brussel (zie OD 4.2) zal bijdragen tot dit beeld.

OD 4.2 – De 11-juli-viering in Brussel positioneren en vernieuwen

Realisaties 2013

In 2013 werd de 11 juli-viering voor de eerste keer georganiseerd door Muntpunt vzw. Er werd in samenwerking met diverse partners een vernieuwd programma opgezet rond het thema Dans. De thematische vernieuwing sprak alvast een jonger en mobieler publiek aan. Mede dankzij het prachtige weer, werd de eerste editie van “Brussel Danst” een succes. Deze eerste editie van de 11-juli-viering door Muntpunt vzw georganiseerd, zal op een overleg met de leden van de commissie Brussel, de Vlaamse volksvertegenwoordigers uit Brussel en de VGC raadsleden door hen geëvalueerd worden.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De overgangseditie met dans en muziek in de hoofdrol leidde deze zomer een vijfjarentraject in om het publiek op de Vlaamse feestdag aan het dansen te krijgen. Het is de bedoeling om het draagvlak van het Feest van de Vlaamse gemeenschap in Brussel te verbreden door alle bevolkingsgroepen, ongeacht taal of achtergrond, samen te brengen rond “Brussel Danst”. Voor de volgende editie zullen er niet alleen partners worden betrokken vanuit het professionele culturele circuit, maar ook amateurs en vrijwilligers. Het voorstel 2014 zal aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

OD 4.3 – Het imago van Brussel in Vlaanderen en bij Vlamingen verbeteren

De vaststelling van de vorige beleidsbrieven blijft onverminderd geldig. De beeldvorming over Brussel in Vlaanderen wordt in belangrijke mate door de actualiteit bepaald. De berichtgeving over kleine en grote negatieve gebeurtenissen dringt diep in het bewustzijn van de Vlaming door. Grootscheepse imago- of zichtbaarheidscampagnes hebben daar geen impact op. Ze zijn dus niet nuttig en zouden ook geforceerd overkomen. Daarom blijf ik verder werken met concrete acties en initiatieven om het imago van Brussel in Vlaanderen en bij Vlamingen te verbeteren.

Geobjectieerde, evenwichtige informatieverstrekking over onze hoofdstad is primordiaal en noodzakelijk. De Brusselbrochure ‘Brussel voor jou’ die in drie talen een vlot, overzichtelijk en evenwichtig beeld van Brussel biedt, dateert van 2010 maar wordt nog steeds vlot verdeeld (o.a. aan nieuwe studenten aan het Vlaams-Brusselse hoger onderwijs). De website www.vlaanderen.be/brussel heeft een nieuwe ‘look & feel’ gekregen en ontsluit alle informatie over het Brusselbeleid van de Vlaamse Regering. Muntpunt dat in september 2013 officieel van start ging, speelt naar Brussel én Vlaanderen een cruciale verbindende rol in het bieden van informatie over de hoofdstad en de Nederlandstalige onderwijs-, welzijns- en culturele netwerken in Brussel. ‘De week van tvbrussel’, het weekoverzicht van tvbrussel op één, biedt wekelijks aan

de Vlaamse televisiekijker een andere, meer uitgediepte en dus vaak meer genuanceerde kijk op Brussel. Met zijn gemiddelde van 115.980 kijkers per week en een marktaandeel van 28,9% blijft dat programma een uitgelezen kanaal voor de doorstroming van actuele informatie over de hoofdstad naar Vlaanderen. Het boek "In Brussel" van historicus Hans Vandecandelaere schetst een boeiend, waarachtig portret van Brussel als veelkleurige metropool. Intussen werden er 3000 exemplaren verkocht, verscheen er een Franstalige versie en gaf de auteur 45 omkaderende lezingen, waarvan een gedeelte in Vlaanderen.

Daarnaast blijft het belangrijk Vlamingen in contact te brengen met de grootstedelijke Brusselse realiteit. Projecten van stadstoeristische organisaties die dat op een meerwaardige manier realiseren, blijven dus mijn steun genieten. Zoals 'het Noorden kwijt' (2012-2013) van Korei, een interactieve zoektocht voor jongeren door de Noordwijk met als doel hen aan te zetten om na te denken over het concept van de ideale stad. En 'Henry Van de Velde – De kracht van de lijn' (2013-2014), eveneens van Korei, dat het oeuvre van Henry Van de Velde in een actuele context plaatst en zodoende vanuit het cultuurhistorische verleden nieuwe inzichten biedt inzake hedendaagse stadsontwikkeling en kunstbeleving. Of de projecten van Brussels by Water zoals 'De kanaalzone als place to be' (2012) en 'de Metamorfose van de Kanaalzone' (2013) die ook focussen op de sociale en stedelijke dimensie van het kanaal.

Meer structureel ondersteun ik de organisatie Brukselbinnenstebuiten, die vooroordelen van Vlamingen tegenover Brussel wil bijsturen, niet door het brengen van een geromantiseerd verhaal, maar door het onder de aandacht brengen van de complexiteit en de problematiek van de grootstad. De organisatie gidst elk jaar opnieuw een 15.000-tal bezoekers door de stad, waarvan 80 procent Vlamingen. De rode draad doorheen die stadsverkenningen is 'inzicht in stedelijke actualiteit' met als doel de Vlamingen emotioneel bij hun hoofdstad te betrekken en de vervreemding ten opzichte van de hoofdstad te counteren. Actuele thema's als verdichting van het wonen, verkeer, leefmilieu, luchtvervuiling, sociale woningbouw... staan centraal. De organisatie werkt ook aan gezamenlijke "Federatie van Brusselse Gidsverenigingen" met de bedoeling om kwaliteitsgidswerk te stimuleren en het statuut van gids comfortabeler en zekerder te maken.

Ik blijf ook geloven in de meerwaarde van het opzetten van Brusselse projecten in Vlaanderen. In de subsidiegids 'Projecten voor Brussel' is sinds 2011 een aparte categorie opgenomen voor projecten die Brussel en Vlaanderen structureel of projectmatig verbinden. Ik verwijs naar de twee succesvolle edities van 'De grootstad vertellen in Vlaanderen/Vlaanderen presenteren in Brussel' (2010/2011-2012) van 'het Beschrijf'. Met een speciale 'Tour de Flandre', waarin werd gefocust op de relatie tussen Vlaamse en Franstalig Belgische cultuur, werd de meertalige en grootstedelijke ervaring meegenomen naar Vlaanderen. De hoofdstad Brussel vormde de rode draad in de programma's. Voor zijn tweede editie werd dit project uitgebreid en verdiept, onder andere door Vlaamse en internationale denkers en schrijvers in verschillende contexten in Brussel en Vlaanderen aan het woord te laten over hun visie op cultuur en samenleving in een veranderende en verstedelijkte omgeving. Op die manier werd i.s.m. steden als Aalst, Turnhout en Mechelen de literaire en culturele horizon van de Brusselse en Vlaamse burger verruimd. Het grote uitwisselingsproject 'Brusselse Sporen' van vtbKultuur kwam in 2013 (Hasselt en Oostende) op kruissnelheid. Het concept is bekend: in de deelnemende Vlaamse gaststeden wordt een (breed) cultureel programma rond Brusselse sporen opgebouwd. Die sporen (links, verbanden) kunnen zeer verschillend zijn, hebben betrekking op het culturele veld en/of erfgoed van de betrokken stad en tonen aan hoe nauw Brussel verweven zit in de leefwereld van haar inwoners. Het gaat telkens om een mix van lokale activiteiten met crossovers tussen de gaststeden en Brussel. Het project zet de inwoners aan om via hun eigen beleving Brussel (opnieuw) te ontdekken, in de eerste plaats in hun eigen stad maar ook in Brussel zelf. De verhoogde aandacht voor hedendaagse werkvormen en bottom up werking met de diensten van de betrokken steden, zorgde voor inhoudelijk sterke edities met een geslaagde publieksopkomst. Het project wordt vanaf 2014 in een kleinschaliger formule met hogere frequentie maar korter lopende projectactiviteiten verder gezet in Vlaamse centrumsteden.

De in de vorige beleidsbrieven aangekondigde uitbouw van een netwerk aan ambassadeurs voor Brussel is niet geformaliseerd, al blijft het een impliciete doelstelling in talrijke projecten die Brussel naar Vlaanderen uitdragen.

Ik wijs er ten slotte op dat ik hier slechts de projecten en initiatieven vermeld die rechtstreeks op die doelstelling inspelen. Ook andere initiatieven – zoals bijvoorbeeld de taalpromotionele werking van het Huis van het Nederlands, het studentenstadsfeest Brussel Brost en de vernieuwde 11 juli-viering – krijgen

veel aandacht in Vlaanderen en kunnen zo gunstig inspelen op de perceptie van de Vlaming op zijn hoofdstad.

SD 5 – Het Nederlands in Brussel: positief omgaan met taal

OD 5.1 en OD 5.2. De waardering voor het Nederlands stimuleren en een positief taalpromotiebeleid voeren

Voor het realiseren van deze beleidsdoelstelling is de cruciale partner het Brusselse Huis van het Nederlands. Vanuit wetenschappelijk oogpunt is de vijfjaarlijkse Taalbarometer een uitermate belangrijk beleidsinstrument.

Taalbarometer

Realisaties 2013

Het taalbarometeronderzoek is een wetenschappelijk surveyonderzoeksinstrument, dat tracht een representatief beeld te schetsen van de taalsituatie. Inmiddels werd de derde taalbarometer over Brussel afgerond. In het onderzoek werd gepeild naar taalkennis, taalgebruik binnen verschillende contexten en naar de impact van taal op de attitudes van de Brusselaars.

Het laatste taalbarometeronderzoek over Brussel illustreert de toenemende taaldiversiteit die gepaard gaat met een dalende kennis van zowel het Frans, het Nederlands als het Engels. Het eentalig Franstalig gezin is niet langer de norm, van de jongeren groeit reeds de helft op in een tweetalig gezin. Gezien de huidige internationalisering van de bevolking zal deze diversiteit ook in de toekomst het taalgebruik blijven typeren. Deze taaldiversiteit resulteert eveneens in een complex taalrepertorium. Communicatie is geen exclusieve keuze tussen talen waarbij de sterkste het haalt; de realiteit wijst net op een veel pragmatischer taalgebruik. Het Frans blijft dominant maar verdringt de andere talen niet. De analyse van de taalkennis en het taalgebruik van de Brusselaars geeft bovendien aan dat de relatie tussen de thuistaal en de politieke taalgemeenschappen erg complex is. Het Nederlands en het Frans blijven een cruciale rol spelen in de gemeenschapsvorming binnen Brussel, maar de relatie tussen taal en identiteit ligt niet langer in het verlengde van de traditionele communautaire tegenstellingen die het politieke debat beheersen. De meerderheid van de Brusselaars gaat zich eerder met meertalige lokale concepten zoals een wijk, de gemeente of het grootstedelijke Brussel identificeren. Over welk aspect men het in Brussel ook heeft, men kan niet om de taaldiversiteit als basis voor de sociale samenhang van de Brusselse samenleving heen. De uitdaging op zowel politiek als maatschappelijk gebied is leren omgaan met de dynamiek van een meertalige en multiculturele stedelijke omgeving.

Het onderzoek zelf kreeg een brede weerklank, zowel in de pers als in het Brussels maatschappelijk middenveld. Het werd in een 40-tal artikels vermeld in de lokale en nationale Nederlandstalige en Franstalige schrijvende pers, en kwam zowel op de lokale als nationale radio en televisie. Zelfs in het buitenland kreeg de taalbarometer weerklank, zowel in de pers als op de Poolse en Deense radio en in een uitgebreide reportage op BBC4. Voor het onderzoeksinstrument zelf was er interesse uit Friesland en China. Gezien deze internationale belangstelling bij beleidsmakers en academici, werd dan ook beslist om het derde taalbarometerboek ook in het Engels en het Frans uit te geven.

De derde taalbarometer biedt veel voer voor het debat over Brussel en wordt door beleidsmakers al vaak geciteerd als een belangrijk uitgangspunt voor het uitstippelen van het verdere beleid. Het onderzoek bevat bovendien nog meer stof voor wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke discussie. De taalbarometer heeft ook het potentieel om op basis van bijkomende analyses van de data de impact van het onderzoek te vergroten. Het instrument biedt tevens tal van aanknopingspunten om een aantal aspecten van het taalgebruik in Brussel verder uit te diepen op basis van bijkomend onderzoek (vb. onderwijs, integratiebeleid ...).

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Over de Vlaamse randgemeenten is momenteel een vergelijkbaar onderzoek aan de gang, dat in het voorjaar van 2014 zal zijn voltooid en dat zal worden geconfronteerd met het Brusselse onderzoek.

Huis van het Nederlands

Realisaties 2013

De integrale werking van het Huis van het Nederlands omvat vier opdrachten. Het voeren van het taalpromotiebeleid valt onder mijn bevoegdheid als minister voor Brussel. Ik sloot met het Huis van het Nederlands een convenant af op basis van het meerjarenplan 2011-2015, waarin de strategische en operationele doelstellingen, voorbeeldacties en procesindicatoren rond het taalpromotiebeleid zijn opgenomen.

Het taalpromotiebeleid in Brussel heeft drie doelstellingen:

- het stimuleren van Brusselaars om Nederlands te leren of te oefenen;
- het ontwikkelen of ondersteunen van trajecten, instrumenten en methodieken om Nederlands te oefenen;
- het wijzen op de meerwaarde en het belang van het Nederlands via gerichte acties.

In het schooljaar 2012-2013 richtten meer dan 19.000 Brusselaars zich tot het Huis van het Nederlands om zich in te schrijven voor een cursus NT2 of een Nederlands taaltraject op maat. Dat is beduidend meer dan de 13.000 geïnteresseerden uit het schooljaar 2008-2009 bij het begin van deze legislatuur.

Ook in 2013 zette het Huis van het Nederlands in op specifieke promotie-acties om Brusselaars aan te zetten om Nederlands te leren. Er was prioritaire aandacht voor anderstalige ouders met kinderen in het Nederlandstalig leerplichtonderwijs, zelforganisaties van etnisch-culturele minderheden, werkzoekenden,... Via deze acties wordt het belang van het Nederlands in de verf gezet alsook de verschillende mogelijkheden tot het volgen van de lessen Nederlands toegelicht.

Nederlands leren is één zaak, het ook effectief gebruiken een andere. De problematiek van cursisten Nederlands die zelf aangeven in Brussel te weinig oefenkansen te kunnen benutten, is gekend. Hierin kadert dan ook de tweede opdracht van het Huis van het Nederlands binnen de werking Taalpromotie: het ontwikkelen of ondersteunen van oefentrajecten, -instrumenten en -methodieken.

De website Patati werd in de kijker gezet door een nieuwe campagne in juni 2013, wat leidde tot nog meer gebruikers. Het opleidingscentrum van de federale overheid (OFO) kocht de methodiek en de site over. Sinds mei 2013 kunnen nu ook federale ambtenaren Frans en Nederlands met mekaar oefenen.

Het project Bijt in Brussel, dat eveneens oefenkansen Nederlands aanbiedt, werd in 2013 kwalitatief uitgediept. Daarbij ligt de focus op de structurele participatie van anderstaligen binnen het socio-culturele netwerk, daar waar vroeger voornamelijk op “kennismaking” werd ingezet. In 2013 werd met drie gemeenschapscentra een proefproject uitgewerkt dat zich richt op deze structurele instroom en deelname.

Een nieuw proefproject werd in 2013 met de steun van de VGC ontwikkeld binnen de sportsector. Daarbij werken het Huis van het Nederlands Brussel en de VGC-sportdienst samen om anderstaligen te laten instromen als animator of begeleider binnen de Nederlandstalige sportwerking én worden deze sportverenigingen ondersteund op het vlak van taalbeleid. Eenzelfde proefproject werd uitgewerkt met Muntpunt. Hierbij worden anderstaligen ingezet als vrijwilliger binnen hun werking. Ook hier ondersteunt het Huis zowel de vrijwilligers als Muntpunt.

Het opzetten van nieuwe trajecten naar specifieke doelgroepen volstaat echter niet. Elke Brusselse Nederlandstalige organisatie of doorverwijzer zou de anderstalige moeten kunnen verder helpen in de zoektocht naar het kunnen oefenen van Nederlands. Daarom werkte het Huis van het Nederlands in 2013 voor het eerst ook infosessies “Nederlands Oefenen” uit. Daarbij worden doorverwijzers (of soms rechtstreeks hun klanten) op een interactieve manier wegwijs gemaakt in de verschillende mogelijkheden.

Ook werd deze nieuwe werking en kennis ontsloten via de website van het Huis. Belangrijke partners in 2013 waren onder meer de VDAB, zelforganisaties en scholen NT2 (Nederlands als Tweede Taal).

Het wijzen op het belang en de meerwaarde van het Nederlands heeft zich vanuit het Huis in 2013 zeer hard gericht op de Nederlandstalige organisaties in Brussel. Als deze stad haar inwoners een zo goed mogelijk toekomst wil geven, niet in het minst op de arbeidsmarkt, is de kennis van het Nederlands immers onontbeerlijk. Omdat te veel organisaties nog naar een andere taal overschakelen - ook wanneer een anderstalige aangeeft in het Nederlands te willen communiceren - heeft het Huis haar werking inzake Duidelijke Taal in 2013 sterker ontplooid. Daarbij worden organisaties praktisch ondersteund in het communiceren in het Nederlands met anderstaligen. Die werking is trouwens in Vlaanderen overgenomen door de andere Huizen van het Nederlands (met middelen van de minister bevoegd voor Inburgering).

Het Brusselse Huis van het Nederlands vierde in 2013 zijn 10-jarig bestaan. Op 18 oktober 2013 werd dit gevierd met een Open Huis en de Nacht van de ambitie in Bozar. Daarbij werd aan betrokken organisaties, diensten en bedrijven gevraagd welke ambities zij zagen voor het Nederlands in Brussel en hoe het Huis van het Nederlands die zou kunnen helpen verwezenlijken. De overgemaakte ambities worden mee opgenomen in de omgevingsanalyse van het Huis en zullen op die manier bijdragen tot de opmaak van het nieuwe beleidsplan.

Beleidsopties en -initiatieven 2014

Het Huis van het Nederlands Brussel moet de ingeslagen weg verder blijven bewandelen op het vlak van het stimuleren van anderstaligen om Nederlands te leren en te oefenen. De in 2013 nieuw ontwikkelde sessies rond Oefenkansen Nederlands moeten daarbij meer uitgedragen worden. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van de promotie-acties rond Nederlands leren. Beide moeten complementair zijn aan mekaar.

Wat betreft het ontwikkelen of ondersteunen van trajecten, instrumenten en methodieken om Nederlands te oefenen is het een goede zaak dat het Huis zowel inzet op structurele oefenkansen alsook op het ontwikkelen van nieuwe oefentrajecten.

Daarom moet het Huis in 2014 nagaan of de kwalitatieve bijsturing van het Bijt in Brussel-project ook tot de verhoopde resultaten leidde. Op basis van die evaluatie wil ik dat het Huis Bijt in Brussel verder bijstuurt en/of opentrekt naar andere partners. Dat kan door ook de andere gemeenschapscentra te betrekken en de Bijt in Brussel ook met Muntpunt verder vorm te geven.

De expertise die het Huis van het Nederlands heeft opgebouwd rond haar Patati-project binnen de federale overheid, dient overgezet te worden naar de Brusselse gemeenten. Reeds langer is het Huis met een aantal Brusselse gemeenten aan de slag inzake het uitwerken van een taalbeleid. Daar waar het Huis ook zelf de taalacties ondersteunt, kunnen zij de expertise uit Patati binnen de gemeentediensten ingang doen vinden.

De twee ontwikkelde proefprojecten in 2013, met name de inzet van anderstalige begeleiders binnen een sportcontext en de inzet van vrijwilligers binnen Muntpunt moeten zo snel mogelijk geëvalueerd worden. Op basis hiervan draag ik het Huis op om deze projecten structureel uit te bouwen en uit te breiden. Het kunnen oefenen van het Nederlands binnen een gestructureerde werking of vrijwilligersconcept zou wel eens een hefboom kunnen zijn om zowel anderstaligen Nederlands te laten oefenen als om onze Nederlandstalige Brusselse organisaties wat meer "kleur te geven". Ik verwijs ook naar het interculturaliseringsproces waar ik als minister van Brussel veel waarde aan hecht (zie SD 7 van deze beleidsbrief).

De voorbije jaren heeft het Huis van het Nederlands ook samengewerkt met tv brussel om anderstaligen kennis te laten maken met hun aanbod, zowel vanuit het perspectief van oefenkansen Nederlands als vanuit het perspectief van toeleiding. Voor 2014 verwacht ik dat er wordt nagegaan of deze piste ook haalbaar is voor de geschreven en gesproken Brusselse media.

Het Huis blijft in 2014 ook inzetten op het duiden van het belang en de meerwaarde van het Nederlands. Dat doet zij via haar werking inzake Duidelijke Taal maar ook via het verder blijven sensibiliseren van de

Nederlandstalige inwoners, gebruikers en bezoekers van de stad opdat zij anderstaligen de kans zouden geven om hun Nederlands te oefenen.

In 2014 zal ik als minister van Onderwijs de Huizen van het Nederlands en de Consortia voor het Volwassenenonderwijs hervormen. Bedoeling is om deze organisaties samen te voegen en hun opdrachten uit te breiden. Voor het Brusselse Huis van het Nederlands zal ik – vanuit mijn bevoegdheid als minister voor Brussel – een alternatief voorleggen. Het Brusselse Huis heeft immers niet alleen heel wat meer opdrachten dan de onderwijsopdracht inzake intake (in Brussel komt daar nog taalpromotie en taalbeleid bij), maar de taalsituatie in Brussel verschilt volledig van die van Vlaanderen. Het Huis van het Nederlands in Brussel zal dan ook blijven bestaan met haar huidige geïntegreerde werking rond alles wat met het Nederlands te maken heeft.

De positie van het Huis van het Nederlands moet verder versterkt worden. Dat zal in 2014 alvast tot uiting komen door de ingebruikname van de nieuwbouw aan de Nieuwlandstraat. Dit nieuwe complex biedt meer ruimte voor Nederlandse taallessen, maar zal de positie en uitstraling van het Huis van het Nederlands in Brussel sowieso versterken en zichtbaarder maken.

OD 5.3 – Gratis taallessen Nederlands aanbieden

Realisaties 2013

Zoals overeengekomen in het regeerakkoord werden ook in 2013 de NT2-lessen kosteloos gemaakt voor iedereen die in de hoofdstad is gedomicilieerd. Er werd een bedrag van 633.000 euro voorzien.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Zoals in de Beleidsnota Brussel 2009-2014 aangekondigd, worden ook in 2014 de NT2-lessen kosteloos gemaakt voor iedereen die in de hoofdstad is gedomicilieerd.

OD 5.4 – Een correcte toepassing van de taalwetgeving

Realisaties 2013

De taalwetgeving in Brussel blijft traditioneel een aandachtspunt voor de Vlaamse Regering. Hoewel het taallandschap in Brussel evolueert, blijft het officiële gebruik van (ook) het Nederlands een evidentie. Om burgers, organisaties en overheden bij te staan, bestaat reeds meer dan tien jaar het Steunpunt Taalwetwijzer. Dit behandelt vragen en klachten over de toepassing van de taalwetgeving, zowel in Brussel als in de rest van Vlaanderen. Het Steunpunt ontvangt bijna 300 vragen per jaar. Ook via de Vlaamse infolijn worden zo'n 200 vragen per jaar gesteld, waarvan de complexe vragen aan het Steunpunt worden doorgespeeld.

Het activiteitenverslag 2009-2012 bevat, zoals in de Beleidsnota is voorzien, ook aanbevelingen voor het versterken van de juridische begeleidingsfunctie van het Steunpunt Taalwetwijzer. Het Steunpunt geeft enkel bedenkingen waarom het uitbreiden van deze begeleidingsfunctie vanuit de overheid zelf in de huidige regelgevende en communicatieve context niet vanzelfsprekend is. Door het wegvallen van de gespecialiseerde jurist is de opvolging van vragen sinds de zomer van dit jaar niet meer gegarandeerd. Het was bijgevolg ook niet opportuun om een bekendmakingscampagne op te zetten. Er wordt voorzien in vervanging om de Taalwetwijzer opnieuw operationeel te maken

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Het Steunpunt Taalwetwijzer zal haar adviesfunctie opnieuw kunnen opnemen in 2014. Er zal worden nagegaan op welke aanbevelingen van het Steunpunt Taalwetwijzer kan worden ingegaan en of deze aanleiding zullen geven tot een heroriëntering van het Steunpunt Taalwetwijzer.

D 6 – Samenwerking in Brussel: zoveel mogelijk werken aan synergieën

OD 6.1 – Het lokale Brusselbeleid van de Vlaams Gemeenschapscommissie als prioritaire partner beschouwen

Realisaties 2013

Het politieke kerntakendebat met de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd nog niet afgerond. Een aantal vragen zijn reeds scherp omlijnd:

- Wat zijn de gemeenschappelijke strategische doelstellingen van een Vlaams Gemeenschapsbeleid in Brussel ?
- Wie doet wat bij de uitvoering van die gemeenschappelijke verantwoordelijkheden en doelstellingen (subsidiariteit) ?
- Wat zijn de meest doeltreffende, democratisch legitieme en transparante legistische en financiële middelen om die doelstellingen te bereiken ?

Ondanks de ontstentenis van een globale, meer structurele afstemming van het takenpakket van beide overheden zijn er ondertussen wel gezamenlijke trajecten verwezenlijkt of in uitvoering. Ik denk hierbij onder andere aan de gezamenlijke uitbouw van een gemeenschappelijke communicatie- en informatiestrategie in en voor Brussel met de oprichting van Muntpunt, het uitwerken van een gemeenschappelijk logo, de nakende oprichting van een Vlaams Brussels mediaplatform en het gezamenlijk opzetten van Brede Schoolprojecten.

Op organisatorisch vlak denk ik aan het afsluiten van een samenwerkingsprotocol tussen het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Regering over de samenwerking tussen de diensten van hun respectieve administraties.

- het voor elkaar openstellen van raamcontracten voor de aankoop van goederen en diensten;
- het, na afspraak, voor elkaar openstellen van vergaderruimten, ruimten voor evenementen en desgevallend cateringfaciliteiten;
- het delen van kennis en het gezamenlijk uitwerken van initiatieven op het vlak van vorming;
- het nastreven van een exhaustieve ontsluiting van relevante (wetenschappelijke) data ter ondersteuning van het beleid in Brussel en Vlaanderen, en een snelle, efficiënte en effectieve uitwisseling van en toegang tot (wetenschappelijke) data, gezien de positie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie als toeganggerechtigde instantie tot (wetenschappelijke) data van de Vlaamse overheid;
- het delen van kennis inzake archiefzorg en archiefbeheer en het wederzijds ondersteunen van de archiefpraktijk;
- het voor elkaar openstellen van het vakantieaanbod voor schoolgaande kinderen van de personeelsleden van beide partijen;
- het participeren van de Vlaamse Gemeenschapscommissie aan de interbestuurlijke producten- en dienstencatalogus (IPDC) en aan het project rond open data van de Vlaamse overheid.

Dit protocol is in werking getreden op 10 januari 2013.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De volgende maanden blijven we gesprekken voeren om te komen tot een gemeenschappelijk kader voor het Nederlandstalig gemeenschapsbeleid in Brussel, gebaseerd op de volgende vragen :

- Wat zijn de gemeenschappelijke strategische doelstellingen van een Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel?
- Wie doet wat bij de uitvoering van die gemeenschappelijke verantwoordelijkheden en doelstellingen (subsidiariteit)?

- Wat zijn de meest doeltreffende, democratisch legitieme en transparante logistieke en financiële middelen om die doelstellingen te bereiken?

OD 6.2 – Een gemeenschappelijk Brusselbeleid via samenwerking tussen overheden mogelijk maken

Realisaties 2013

Op verschillende domeinen werd ad hoc overlegd met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: op het vlak van werken en leren, op het vlak van mobiliteit. Ook inzake ruimtelijke ordening worden stappen gezet om met de drie Gewesten een gezamenlijk Informatieforum op te richten dat de informatie-uitwisseling en samenwerking kan faciliteren en intensifiëren. Als Vlaams minister voor Brussel was ik ook vragende partij voor overleg inzake de demografische evolutie in Brussel en de impact op het onderwijs. De Taskforce Onderwijs onder leiding van de Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kwam evenwel in 2012 niet meer bijeen, al was er wel een voorbereidende vergadering tussen de verschillende kabinetten. Ik ben blij dat de nieuwe Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft aangekondigd die rol opnieuw te willen opnemen.

In de Beleidsnota kondigde ik ook aan op zoek te gaan naar synergieën met het Vlaamse Randbeleid omdat meer en meer duidelijk wordt dat de uitdagingen van stad en hinterland in toenemende mate sporen. In verschillende maatschappelijke sectoren – al dan niet met steun van de Vlaamse overheid – wordt de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking – weliswaar binnen het bestaande institutionele kader – in toenemende mate ingezien. Hier kan worden verwezen naar de recent opgerichte nieuwe afdeling Voka Metropolitan van de werkgeversorganisatie Voka met als doel een sterkere samenwerking tussen Brussel en de Rand uit te bouwen. Ik verwijs ook naar de recente oproep van de Vlaamse Bouwmeester om een integraal grensoverschrijdend plan voor de Noordrand van Brussel te ontwikkelen.

Binnen de eigen bevoegdheden hebben we bij het opzetten van initiatieven en bij het subsidiëren van organisaties en projecten systematisch oog voor synergieën tussen de hoofdstad en de Rand.

Ik verwijs hier o.a. naar de volgende initiatieven:

- het taalplatform Taalboulevard.be, een samenwerking tussen het Huis van het Nederlands Brussel en vzw De Rand met “good practices” in verband met taalpromotionele acties
- de databank Zorgzoeker met gegevens over Nederlandkundige zorgverleners in Brussel en de Vlaamse Rand
- het taalbarometeronderzoek van BRIO, dat uitgebreid wordt naar de Vlaamse Rand
- het programma “Groeten uit de Rand” op stadsradio fmbrussel
- de organisatie van een debat door Brussel Deze Week op 2 oktober 2013 met als thema “Brussel en de Rand, een gedwongen huwelijk?” en een speciaal themanummer van BDW “Een rand op maat”
- de toenemende aandacht op de website brusselnieuws.be en omgekeerd van het maandblad de Randkrant voor grensoverschrijdend nieuws
- De Waterbus die sinds begin juli 2013 twee keer per week tussen Vilvoorde en Brussel vaart.

Ook bij het toekennen van projectsubsidies vormt de samenwerking tussen Brussel en de Vlaamse Rand een aandachtspunt. Recent nog werd er een subsidie verleend aan vzw City3 voor het project “Periferia”, dat tijdens een festival op 13 oktober 2013 (Dag van de Architectuur) de ruimtelijke problematiek van het verstedelijkte landschap van de Brusselse periferie en de Vlaamse Rand rond Brussel onder de aandacht van een breed publiek wil brengen.

Zowel ikzelf als mijn collega bevoegd voor de Rand moedigen dergelijke acties en initiatieven aan omdat het integrale beleid van de Vlaamse Regering op die manier tot zijn recht kan komen. Dat vanuit het werk- en middenveld spontaan het besef groeit dat samenwerking loont, vormt een belangrijk signaal.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Ik zal de Minister-President van de Vlaamse Regering ten volle bijstaan bij de inspanningen om werk te maken van de uitbouw van een breed samenwerkingsplatform, in functie van concrete projecten rond Brussel. Ook blijf ik me als Vlaams minister van Onderwijs en als Vlaams minister van Brussel ten volle engageren voor het overleg met de Franse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om samen het hoofd te kunnen bieden aan de uitdagingen en noden van het onderwijs in Brussel.

SD 7 – Intercultureel Brussel: een intercultureel samenlevingsproject voor Brussel mee mogelijk maken

OD 7.1 en 7.2 – Diversiteit en interculturaliteit als horizontaal thema voor het beleid behandelen en kwaliteitsvolle interculturele projecten stimuleren

Realisaties 2013

Interculturaliteit vormt een horizontaal en inclusief thema in mijn beleid. Dat betekent concreet dat alle eigen en gesubsidieerde initiatieven van het bevoegdheidsdomein Brussel oog moeten hebben voor de diversiteitsproblematiek. Zo worden bijvoorbeeld alle projectsubsidieaanvragen systematisch gescreend op hun aandacht voor interculturaliteit en gevoeligheid voor diversiteit. Dat geldt ook voor de beleidsplannen van de structureel gesubsidieerde organisaties.

Naast die horizontale benadering, kondigde ik in de Beleidsnota Brussel 2009-2014 aan kwaliteitsvolle interculturele projecten te willen stimuleren, ondersteunen en waar mogelijk begeleiden. Dat was ook het geval in 2013. Ik heb bijvoorbeeld projectsubsidies verleend aan de Diwan Awards van Divers City, Zwitwart Plus van Fora, het Maïsha Festival van Monyama, Festival Brasileiro van Flagey en Kruispunt van Rama Youth Network.

In mijn vorige Beleidsbrief rapporteerde ik over de publicatie ‘In Brussel, een reis door de wereld’ (Epo, 500 pagina’s), waarin migratiecarrières van een veertigtal Brusselse gemeenschappen worden beschreven. Het door de critici sterk gewaardeerde boek is intussen aan zijn derde druk toe en verkocht intussen meer dan 3000 exemplaren. Auteur Hans Vandecandelaere gaf meer dan 45 omkaderende lezingen in uiteenlopende milieus, waaronder ook een gedeelte in Vlaanderen. In april 2013 verscheen de Franstalige editie.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De ‘horizontale’ aandacht voor diversiteit en interculturaliteit is een beleidsconstante en werd verankerd in diverse beleidsinstrumenten (convenanten met structureel gesubsidieerde organisaties, subsidiegids ‘Projecten voor Brussel’,...). Ik hoop ook in 2014 nieuwe kwaliteitsvolle subsidieaanvragen voor projecten die de diverse en interculturele Brusselse samenleving versterken, te mogen ontvangen.

In dit kader moet zeker ook de werking van vzw Kuumba worden vermeld. In de Beleidsbrief Brussel 2013 werd gesteld dat er zou worden gestreefd naar een duurzame financiële verankering van Kuumba, het Vlaams-Afrikaanse Huis in de Matongewijk. Kuumba is een laagdrempelige ontmoetingsplaats waar Vlaamse Brusselaars in contact kunnen komen met Afrikaanse Brusselaars. De werking draait rond zes ijkpunten. Kuumba is:

- een artistieke wegwijzer en creatieve bruggenbouwer;
- een actieve netwerker binnen de contouren van cultuur, sociaal werk, interculturaliteit, veelkleurigheid en veeltaligheid;
- een ankerplaats voor Vlaamse bezoekers en pivot voor de Afrikaanse Brusselaars;
- een actief kruispunt voor internationale contacten;
- een toonplek voor Afrikaanse en Vlaamse cultuur in Brussel;
- een inlooplek voor alle geïnteresseerden in de ontmoeting Vlaanderen-Afrika-Brussel.

Kuumba richt zich ook op Vlaanderen. De organisatie is een pleisterplaats voor de vele Vlamingen die al dan niet in groep Matonge bezoeken.

Het is duidelijk dat Kuumba na drie jaar impulsbeleid de verwachtingen in grote mate heeft waargemaakt. Kuumba heeft structurele banden uitgebouwd, vertrouwen gewonnen en een brugpositie verworven. De bekendheid van Kuumba gaat in stijgende lijn. De organisatie beschikt over een meertalige website, een facebookpagina en een nieuwsbrief (2000 abonnees). Kuumba heeft zijn plaats verworven als voorportaal van de Vlaamse gemeenschap voor mensen van Afrikaanse origine. Voor veel culturele centra, scholen, sociaal-culturele organisaties en media uit Vlaanderen en Brussel is Kuumba de eerste stap naar contact en interactie met de Afrikaanse gemeenschappen. De inhoudelijke werking en de positie van de organisatie mag dus na drie jaar gezien worden. Ik heb dan ook besloten vanaf 2014 een werkingsubsidie van 100.000 euro aan vzw Kuumba te verlenen voor de verdere ontwikkeling en duurzame verankering van het Vlaams-Afrikaans Huis in de Matongewijk. Een co-financiering VGC-Vlaamse overheid (Brussel) leek daarbij de best mogelijke piste. Het is duidelijk dat de werking van Kuumba zich deels afspeelt op VGC-terrein (wijkgerichte werking). De hoofdstedelijke werking en de uitwisselingsprojecten met Vlaanderen passen dan weer in het kader van het verticale Brusselbeleid van de Vlaamse overheid. Op dit ogenblik is er nog geen formeel akkoord, maar de gesprekken lopen verder. In afwachting daarvan is het aangewezen dat de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid verder opneemt zodat Kuumba op een continue wijze kan verder werken. In het kader van de nominatiusubsidie werkt Kuumba momenteel aan een inhoudelijk en zakelijk beleidsplan voor de volgende jaren volgens het geëigende sjabloon (missie, visie, SD, OD, acties, meetindicatoren).

SD 8 - Media, communicatie en city imaging: de actualiteit over, informatie in en het imago van Brussel kenbaar maken

OD 8.1 - Synergie ontwikkelen tussen de Vlaams-Brusselse media

Samenwerking tussen de Vlaams-Brusselse mediapartners - Oprichting van een Vlaams-Brussels Mediaplatform (VBMP)

Realisaties 2013

In mijn vorige beleidsbrieven heb ik uitvoerig beargumenteerd dat de oprichting van het VBMP is ingegeven door mijn streven naar een maximale effectiviteit van de substantiële overheidssteun die de vier gesubsidieerde Vlaams-Brusselse media (tvbrussel, FM Brussel, Brussel Deze Week en brusselnieuws.be), ingebed in drie vzw's, genieten. Hun fusie in het VBMP, zowel op organisatorisch, bestuurlijk als inhoudelijk vlak, moet uitmonden in een nieuwe crossmediale dynamiek. De resultaten van achtereenvolgens het wetenschappelijke onderzoek van BRIO en CEMESO naar het publieksprofiel en – perceptie van de Vlaams-Brusselse media (2010-2011) en de studie van Capgemini Consulting naar de potentiële efficiëntiewinsten van een fusie (2012), hebben de haalbaarheid maar ook en vooral de noodzaak van de oprichting van een crossmediaal platform op overtuigende wijze aangetoond en gelegitimeerd. Alle essentiële redactionele, bestuurlijke en zakelijke argumenten én hefboomen voor het fusiemodel werden blootgelegd en zowel kwalitatief als kwantitatief geobjectiveerd. Door een aanpassing van het Vlaamse Mediadecreet op 13 juli 2012 werden de decretale fusieobstakels, met name wat tvbrussel en FM Brussel betreft, weggeruimd. De regionale televisieomroeporganisatie voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en een Brusselse lokale radio kunnen nu op alle vlakken samenwerken. De regionale televisieomroeporganisatie mag een lokale radio exploiteren. Het omgekeerde kan ook.

Zodoende waren de twee belangrijkste randvoorwaarden voor de oprichting van een VBMP ingevuld en kon het fusiedossier overgaan naar de fase van principiële beslissing en uitvoering. Mijn conceptnota betreffende het VBMP werd op 21 december 2012 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Kort geschetst behelst het goedgekeurde fusiemodel volgende personeels- en organisatiestructuur:

Redactioneel

- 4 redacties: online media, tv, radio, print
- Een college van 4 hoofdredacteurs, (één hoofdredacteur per medium)
- Ca. 1/3 van de journalisten werkt crossmediaal

Zakelijk

- 1 zakelijk leider
- 1 technisch directeur
- Ondersteunende diensten (distributie, marketing & commercieel, secretariaat, boekhouding, administratie, ICT, HR)

Bestuur

- 1 Raad van Bestuur

In samenwerking met de VGC en de mediapartners werd een transitietraject uitgetekend dat over twee sporen loopt :

- **privaatrechtelijk:** de regeling van alle bestuurlijke en beheersmatige juridische randvoorwaarden tot integratie van drie vzw's naar één vzw, inclusief het voldoen door de erkende omroeporganisaties die door het VBMP worden geëxploiteerd aan de erkenningsvoorwaarden zoals vermeld in de artikels 129, 130, 131, 135, 145 en 169 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende de radio-omroep en televisie. Dit spoor omvat onder andere het onderzoek en de implementatie van de nieuwe structuur; het vereffenen van de bestaande vzw's; de opmaak van de statuten, het huishoudelijk reglement, een charter deugdelijk bestuur en het redactiestatuut;
- **operationeel:** de ontwikkeling en concrete invulling van de organisatie, het personeel en de werking van het VBMP zoals het uittekenen van de nieuwe organisatiestructuur, de aanwerving van de algemeen directeur, het hertekenen van de huisvesting (werkvloer) en uitvoeren van de aanpassingswerken en de analyse en afstemming van de IT-systemen).

Het transitieproces werd in februari 2013 opgestart en moet een jaar later zijn afgerond.

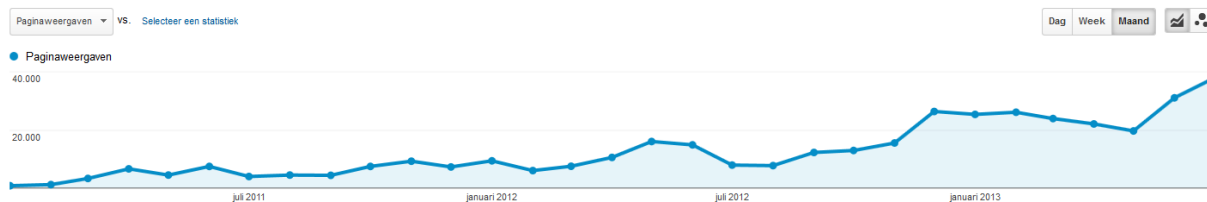
Beleidsopties en –initiatieven 2014

In 2013 hebben de mediapartners onder begeleiding van een transitie-manager het organogram en de toekomstige werking van het VBMP uitgetekend. In 2014 zal dat plan onder leiding van de (nog aan te stellen) algemeen directeur van het VBMP worden geïmplementeerd. De herinrichting in 2014 van de vierde verdieping van het omroepgebouw Flagey is een belangrijke praktische hefboom voor de toekomstige samenwerking binnen het VBMP. De organisatie van de werkvloer moet immers in functie staan van de nieuwe werking en mag niet langer zijn afgelijnd volgens de huidige media-entiteiten. Naast een logische positionering van de verschillende redacties zullen zodoende ook alle ondersteunende diensten worden samengebracht in afdelingen die crossmediaal worden ingezet voor de vier merken en het VBMP in zijn geheel. In het lopende transitieproces wordt momenteel ook gewerkt aan een ontwerp van een inhoudelijk crossmediaal samenwerkingsmodel zoals dat vanaf 2014 gaandeweg zal worden ingevoerd.

Brusselnieuws.be als speerpunt van het nieuws in Brussel én van het Vlaams-Brussels Mediaplatform (VBMP)

Realisaties 2013

Brusselnieuws.be heeft zich de voorbije jaren ontwikkeld tot een volwaardig en succesvol vierde Vlaams-Brussels medium naast radio (FM Brussel), televisie (tvbrussel) en print (Brussel Deze Week/Agenda). Om die positieve trend te kunnen consolideren, werden ook in 2013 de nodige initiatieven genomen. In het voorjaar werd de nieuwe mobiele site gelanceerd. In de nieuwe versie wordt de lezer beter naar de verschillende secties van de site geleid (de navigatie stuurt de lezer na het lezen van een bijdrage naar nieuwe content). Wie naar brusselnieuws.be surft met zijn gsm, wordt automatisch naar de mobiele site geleid (maar kan zelf kiezen om terug te keren naar de desktopversie). De vernieuwing had een duidelijke invloed op de bereikcijfers van de mobiele site. Het aantal paginaweergaves steeg met ruim 120 procent (periode 01/01/2013 - 31/07/2013 versus dezelfde periode in 2012). Onderstaande grafiek toont de evolutie van het bereik (paginaweergaves per maand) over een langere periode (01/01/2011 – 31/07/2013).

De weekenddienst bij de redactie van brusselnieuws.be werd uitgebreid van zes naar tien uur. Daarnaast plant de redactie de publicatie van bestaande bijdragen (van de eigen ploeg of van partners) nu vaker in het weekend en is er ook op zaterdag een nieuwsbrief. Zodra de redactie is versterkt in 2014, wordt de weekenddienst nog uitgebreid.

De samenwerking met andere sites werd en wordt verbreed. Momenteel verwijzen de sites van Muntpunt, FM Brussel, tvbrussel, Agenda (Brussel Deze Week) en Agenda.be (d.i. de uit-site van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, niet de Agenda van Brussel Deze Week) door naar het aanbod van brusselnieuws.be (via rss). Andere pistes voor een nauwere toekomstige samenwerking met Muntpunt worden nader onderzocht. In het voorjaar werd op deredactie.be een gelinkte banner van brusselnieuws.be geplaatst. Met de VRT werd afgesproken dat deredactie.be ook content van brusselnieuws.be kon overnemen. In de praktijk gebeurt dat echter onvoldoende. De redactie van brusselnieuws.be plant in het najaar een overleg met de VRT om haar aanbod opnieuw te bespreken. In het najaar wordt een nieuwe en uitgebreide versie van brusselnieuws.be gelanceerd. De hertekende site die werd bedacht in nauw overleg met tvbrussel en FM Brussel, zal het online aanbod van tvbrussel integreren (de eigen site van tvbrussel verdwijnt in oktober 2013) en ook aan de andere partnermedia een nog prominentere plaats geven, in de eerste plaats via een verhoogd aanbod van videocontent. Het nieuwe brusselnieuws.be heeft een verbeterde lay-out en wordt ook responsive: de site zal zich automatisch aanpassen aan de drager (tablet, desktop, telefoon). Na een spectaculaire groei in 2012 bleef het bereik in 2013 verder stijgen: 16 procent meer bezoeken, 13 procent meer pageviews en 9 procent meer bezoekers (periode 01/01/2013 – 31/07/2013 versus dezelfde periode in 2012).

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Ik wil brusselnieuws.be verder zien evolueren tot hét (nieuws)portaal voor alles wat reilt en zeilt in Brussel. De website moet het speerpunt worden van het VBMP dat in 2014 operationeel wordt. De concrete plannen voor 2014 in dat verband zijn volledig ingebed in de toekomstige crossmediale aanpak. Brusselnieuws.be wordt volgend jaar verbouwd tot een tweeledige site. Het eerste luik zal focussen op nieuws en opinie, het tweede op het volledige Brusselse cultuur- en vrije tijdsaanbod van alle media: geschreven pers, radio en tv. Dat laatste (meertalige) luik zal de huidige Agenda-blog integreren en ook via een aparte url worden aangeboden. Een meertalig aanbod (Nederlands/Frans/Engels) is echter ook voor het nieuwsaanbod op de site essentieel, in de eerste plaats om een nog groter en breder publiek te kunnen bereiken. In 2014 zal worden onderzocht of die stap binnen het huidige budget kan worden gerealiseerd. Met het oog op de concrete uitbreiding en vernieuwing van de site (de integratie van de site van tvbrussel en van de Agenda-blog, de prominentere plaats voor Brussel Deze Week en FM Brussel, de uitbreiding van de weekenddienst, het ontdebelen van het nieuws- en cultuuraanbod) wordt de redactie in 2014 versterkt met een extra redacteur. Na 2014 zal binnen de nieuwe organisatorische context van het VBMP worden bekeken welke verdere acties moeten worden genomen om de vooropgestelde verwachtingen t.a.v. brusselnieuws.be als centraal en dragend nieuwsmedium voor Brussel te kunnen inlossen.

OD 8.2 - Muntpunt uitbouwen als hedendaagse verblijfsbibliotheek en hoofdstedelijk informatiecentrum

Realisaties 2013

Op 7 september 2013 opende Muntpunt op feestelijke wijze zijn deuren voor het publiek. Zowel beleidsmatig als logistiek en inhoudelijk zette Muntpunt alles in om voor zijn partners en publiek een open

huis te zijn, een belevingsbibliotheek in te richten, een informatiecentrum op te starten en daarbij telkens een verbindende rol te spelen voor mensen en organisaties. Alle maatregelen om te komen tot een performante en ambitieuze organisatie werden uitgevoerd. Naast het infrastructurele-logistieke verhaal was 2013 vooral het nul-jaar waarin de nieuwe organisatie haar ambitieuze werking moest ontplooiën.

Het gebouwencomplex

Naast de opvolging en uitvoering van de verbouwingswerken, ging er in 2013 veel aandacht naar het interieur dossier: het ontwerpen en plaatsen van de losse inrichtingselementen van de publieke delen van het gebouwencomplex en de backoffice, het ontwerpen en plaatsen van de signalisatie en het aanschaffen van audiovisuele apparatuur. Het gebouwencomplex werd voorlopig opgeleverd op 12 maart 2013. Nadien werd begonnen met de inrichting en nam het Muntpunt personeel haar intrek in het gebouwencomplex. De verhuisoperatie van de omvangrijke bibliotheekcollectie naar het nieuwe gebouwencomplex en de feestelijke opening werden verder voorbereid. De geplande try-outs konden wel slechts in beperkte mate plaatsvinden omwille van vertragingen. Met het oog op de opening van het nieuwe Muntpuntgebouw werden in het kader van het facilitair beheer ook verdere voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een onderhoudscontract. De concessie voor de uitbating van het Grand café van Muntpunt werd in juni 2013 toegewezen aan KISO projects bvba.

Het beheer

In samenspraak met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Muntpunt is er een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst opgesteld die tot doel heeft de samenwerking te regelen tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Muntpunt in uitvoering van de artikelen 8 en 12 van het oprichtingsdecreet.

HRM

Het Muntpuntteam werd met complementaire en specifieke functies versterkt met het oog op de opening. Er werd werk gemaakt van de aanwerving binnen nieuwe en/of alternatieve werkvormen: veiligheidsstewards en onthaalmedewerkers, jobstudenten, medewerkers in gesco-statuut, samenwerking met drie OCMW's voor het inzetten van artikel 60-medewerkers en met de VDAB voor een GIBO-contract.

ICT

Het ICT-traject werd onder (bege)leiding van de ICT-manager van Muntpunt en volgens de modaliteiten van de klant/leverancierrelatie tussen de Vlaamse overheid en HP/Belgacom uitgevoerd. Muntpunt stelt zijn IT-netwerk en faciliteiten open voor alle bezoekers, mits lidmaatschap of het gebruik van een dagpas. Naast 40 vaste pc's (in de stadsstudiezaal) biedt Muntpunt een (draadloos) netwerk dat toegankelijk werd gemaakt voor laptops, pc's, tablets en smartphones.

De bibliotheekwerking werd in kaart gebracht en de nodige infrastructuur, toepassingen en beheerssoftware werden gedetecteerd. Daarbij is rekening gehouden met de integratie van een sorteerrobot, publiekswerking en bibliotheeksoftware. Het uitleensysteem werkt op basis van de RFID-techniek. Selfservice-uitleenposten en –innameposten en een sorteerrobot voor de teruggebrachte media, besparen werktijd van medewerkers.

Stakeholderbeleid

Muntpunt wordt opgedragen de samenwerking te realiseren en te organiseren met de verschillende (Vlaams)-Brusselse stakeholders. Muntpunt moet het hoofdstedelijke platform worden waar partners elkaar vinden om de Brussel-communicatie vanuit de partnerwerking te concretiseren. Na een periode van contacten en bevraging van de verschillende partners werden in 2013 de eerste concrete samenwerkingsacties gerealiseerd. Om de Muntpuntpartners in de kijker te zetten werd er een 'Walk of Fame'-parcours opgezet in Muntpunt waarbij je doorheen het gebouw promo-filmpjes te zien krijgt van een

twintigtal Brusselse partnerorganisaties. Die app wordt ook de volgende jaren ingezet zodat Muntpunt op termijn een belevingsparcours krijgt.

Op weg naar de opening

In aanloop naar de opening realiseerde Muntpunt samen met partners een reeks evenementen.

- “I BOOK YOU” gaf met een eerste tentoonstelling op de vitrines van het Muntpuntgebouw aandacht aan ongeletterdheid. 100 nieuwe boekcovers ontsloten de belangrijkste boeken uit de wereldliteratuur. Tal van activiteiten werden rond de tentoonstelling georganiseerd met een schare van Brusselse en Vlaamse organisaties.

- “I BOOK YOU junior” bracht maar liefst 3.000 leerlingen van 200 klassen uit 75 Brusselse Nederlandstalige scholen samen rond jeugdliteratuur.

I BOOK YOU en I BOOK YOU junior leverde Muntpunt de prijs van het lokaal cultuurbeleid 2013 op.

Het langverwachte openingsweekend op 6, 7 en 8 september was een daverend succes. Het programma was opgebouwd als een tegelijkertijd feestelijk én gewoon weekend: uitgaan op vrijdag, vrijetijdsbesteding op zaterdag en rust op zondag.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Na de inlooperperiode naar de langverwachte start in 2013 zal Muntpunt consolideren en verder verdiepen. De grote verwachtingen moeten gerealiseerd worden aan de hand van de volgende prioritaire krachtlijnen:

Verder uitbouwen van het informatiecentrum

Muntpunt is voor bezoekers en bewoners van Brussel de toegangspoort tot het ruime en gevarieerde netwerk van Nederlandstalige initiatieven en dienstverlening op het vlak van cultuur & vrije tijd, onderwijs & vorming, welzijn & gezondheid, wonen & werken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om een antwoord te kunnen bieden op alle mogelijke eerstelijnsvragen binnen die domeinen moet Muntpunt gebruik maken van verschillende kanalen: website, e-mail, infostands in de stad, *digital signage* in huis ... en uiteraard de persoonlijke informatieverstrekking (via de voorziene balies en op de verdiepingen) in Muntpunt. Doel is om in 2014 de informatiestroom uit te bouwen op basis van concrete afspraken met Brusselse partners over het aanleveren van informatie en dragers, koppeling van databanken, heldere SLA's toe te passen en de kwaliteit van informatieverstrekking te meten en voortdurend bij te sturen. De samenwerking met de Vlaamse Infolijn speelt hierin een belangrijke rol.

Samenwerking met partners

Voor partners is Muntpunt meer dan een open huis. Muntpunt ontwikkelt een inclusieve werking waarbij partners - over verschillende sectoren heen - in Muntpunt terecht kunnen om elkaar te ontmoeten en om samen (met elkaar en met Muntpunt) ontmoetingen te creëren voor hun doelpubliek. Zo is Muntpunt voor hen een verbindingsinstrument om in co-creatie ideeën en projecten uit te werken.

Herwinnen publiek voor de (belevings-) bibliotheek

In 2013 keerden al heel wat vroegere bibliotheekbezoekers terug naar Muntpunt. Vanuit de ambitie de belangrijkste bibliotheek van de stad te zijn, ontwikkelde Muntpunt een gelaagd collectiebeleid voor een aanbod dat zijn gelijke niet kent in Brussel en ver daarbuiten. Zo ontstond het MP3-model:

- een eerste laag die staat voor een collectie “Thuis in Brussel” met hedendaagse, brede en populaire literatuur en non-fictie-werken;

- een tweede laag “Brussel onze hoofdstad” die verder reikt dan het lokale aanbod en het specifieke karakter van de Brusselse omgeving in de collectie weerspiegelt met vooral anderstalige en nieuwe Nederlandskundige werken;

- een derde laag waarmee Muntpunt “Brussel Metropool” in de kijker plaatst en meteen ook die aspecten belicht waarmee Brussel zich van andere wereldsteden onderscheidt.

Door het aanbod van unieke ervaringen in een reeks creatieve formats moet de belevingsbibliotheek in 2014 opnieuw een belangrijke groei kennen. Tijdens het openingsweekend kon het publiek al kennismaken met de collecties en de rijke waaier van activiteiten die zullen worden opgezet. Verschillende reeksen en formats werden samen met verschillende partners gecreëerd: voorleestrajecten met leerkrachten in opleiding (in samenwerking met Brusselse hogescholen), thematische workshops voor kinderen, een expressieforum voor jongeren, showcases voor muzikaal talent (in samenwerking met FM Brussel), documentaires op donderdag, conversatietafels (in samenwerking met Bru-taal), een vernieuwd Broodje Brussel-concept, interviews met opmerkelijke Brusselaars... Doel is om opnieuw 2.000 bezoekers per dag over de vloer te krijgen (daggemiddelde). Tentoonstellingen en educatieve activiteiten (lessenreeksen over Brussel, taalsnacks, ...) moeten een nieuw publiek aanspreken dat geprikkeld zal worden om Muntpunt regelmatig te bezoeken. Muntpunt zal diverse doelgroepen bij de werking moeten betrekken: niet alleen de klassieke bibliotheekganger, maar ook mensen die nooit een boek lezen of die steeds hun boeken kopen. Belangrijk hierbij is dat Muntpunt actief wil samenwerken met Brusselse en Vlaamse doelgroepenorganisaties zonder evenwel activiteiten voor specifieke doelgroepen te organiseren, een inclusieve werking dus.

HR beleid versterkt met vrijwilligers en stagiairs

Het vrijwilligersbeleid legt nog steeds de nadruk op een waarderende en outputgerichte samenwerking met vrijwilligers. Vanuit hun eigen motivatie en talenten bouwen zij mee aan Muntpunt: door het vullen van boekenrekken, de communicatie voor evenementen, het aanreiken van expertise voor ondersteunende diensten, ... Dankzij het onthaalloket dat de vrijwilligersvereniging Het Punt uitbouwde in Muntpunt, vinden kandidaat-vrijwilligers ook hun weg naar andere non-profitorganisaties in Brussel. In samenwerking met Brusselse en andere onderwijsinstellingen, biedt Muntpunt het hele jaar door ook stageplaatsen. Voor stages Nederlands werkt Muntpunt samen met het Huis van het Nederlands. NT2-cursisten vinden in Muntpunt de ideale oefenplek om de taal volledig onder de knie te krijgen door bezoekers en collega's te woord te staan in het Nederlands.

Management op financieel, projectmatig, personeelsvlak verder verbeteren

In 2013 werden alle management-tools aangepast aan de nieuwe werking: financieel beleid, boekhouding, analytische projectplanning, inbedding in een brede outsourcing, zelf-scanning door klanten... In 2014 zullen al deze systemen verfijnd worden zodat ze een effectief beleidsinstrument worden in de werking van Muntpunt. Een ambitieus actieplan vraagt een goed draaiende motor en een kwalitatief beleid. De huidige financiering van Muntpunt moet worden versterkt door alternatieve vormen van financiering uit te testen en door naar een optimale exploitatie van het gebouw te zoeken.

OD 8.3 - Een efficiënte cultuurcommunicatie bewerkstelligen voor het Brusselse culturele aanbod

De ontwikkeling van een databank van het Brusselse cultuur- en vrije tijdsaanbod kan niet worden verzekerd door een gezamenlijke en billijk verdeelde investering van alle culturele partners (BKO (Brussels Kunstenoverleg) en RAB (Réseau des Arts de Bruxelles), Visitbrussels, BDW/Agenda, Muntpunt en Cultuurnet Vlaanderen en belanghebbende overheden (Brussels Gewest, Vlaamse en Franse Gemeenschap, VGC, Cocof). Het project wordt momenteel gedeeltelijk en dispaaraat uitgevoerd.

Visitbrussels investeert in de updates van de databank om enerzijds de Brusselse informatie te laten doorstromen naar Culture.be, een site die de Franse Gemeenschap moet bedienen met culturele informatie en om anderzijds verdere afstemming te bewerkstelligen met vooral Cultuurnet Vlaanderen. Cultuurnet Vlaanderen zal evalueren of de vernieuwde databank van Visitbrussels in staat is om real-time te werken, aan de noden van UiTPAS kan voldoen en de uitbreiding naar het aanbod van de domeinen jeugd en sport kan opnemen. Indien dit niet lukt zal er met de aanbieders, mediapartners, Muntpunt en de VGC moeten worden bekeken hoe hieraan kan worden tegemoet gekomen.

Het blijft alleszins essentieel dat er afstemming en samenwerking is tussen de betrokken sectoriële en overheidspartners om te komen tot een geïntegreerde databank en onderling afgestemde cultuurcommunicatieproducten .

OD 8.4. Selectief promotiecampagnes voeren ter ondersteuning van het Vlaams Brusselbeleid

Zoals hoger vermeld, wens ik tijdens deze legislatuur geen imagocampagnes te voeren rond de beeldvorming van Brussel in Vlaanderen en omgekeerd. Ik wens mijn campagnebudget volledig in te zetten om te communiceren rond concrete uitdagingen, realisaties en producten, die op langere termijn een meerwaarde bieden voor Brussel en Vlaanderen. Sinds mijn aantreden als minister werden een aantal structurele initiatieven genomen (Muntpunt, Huis voor Gezondheid, Br(ik...)) die meer impact kunnen hebben op de beeldvorming van Brussel en Vlaanderen en omgekeerd dan imago- of beeldvormingscampagnes. Ook uitwisselingsprojecten tussen Vlaanderen en Brussel – zoals “Brusselse Sporen” van vtbKultuur – kunnen zorgen voor een correctere wederzijdse beeldvorming. In de subsidies die al die initiatieven ontvangen, zit ook steeds een promotiebudget vervat, waarmee ze breed kunnen worden uitgedragen.

Realisaties 2013

Een aantal initiatieven en projecten werden op een structurele en recurrente wijze gecommuniceerd. Eigen instrumenten zoals de subsidiegids ‘Projecten voor Brussel’ en de Brusselbrochure worden permanent onder de aandacht gebracht via de driemaandelijke Brusselbrief, die 1600 abonnees heeft. De intensieve campagnes van Br(ik worden niet door de Vlaamse overheid zelf opgezet, maar via de ter beschikking gesteld subsidiemiddelen aan de vzw. De in de vorige beleidsbrief aangekondigde campagne rond het Steunpunt Taalwetwijzer werd niet gevoerd omdat de dienst op dit ogenblik onbemand is.

In 2013 werd intens gecommuniceerd rond de opening van Muntpunt. Naast heel wat gratis redactionele aandacht (o.a. in het Journaal op Eén en een zeer lovend artikel in De Standaard over de architectuur van het Muntpuntgebouw), werd een speciale bijlage van twaalf bladzijden (*Brussel is Muntpunt*) ingelast in De Morgen, Het Laatste Nieuws (Vlaams-Brabant), Het Nieuwsblad (Vlaams-Brabant) en De Standaard (Vlaams-Brabant). In de pendelaarskrant Metro werd op een inventieve wijze gecommuniceerd via een coverwrap. De bekendmakingscampagne miste haar doel niet. Tijdens het openingsweekend kreeg Muntpunt 6100 bezoekers over de vloer.

In het kader van de communicatie rond het Klara-festival werd op de VRT een radio- en televisiespotje uitgezonden waarin Brussel onder het motto “Er zit muziek in een citytrip naar Brussel” wordt gepromoot.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Vanaf volgend jaar zal Muntpunt zelf instaan voor de communicatie, waarvoor binnen de subsidie-enveloppe de nodige middelen zijn voorzien.

Daarnaast blijft de lijn aangehouden dat ik enkel communiceer rond concrete, zichtbare realisaties. In 2014 wordt bijvoorbeeld de nieuwe Zorgzoeker gelanceerd. Voor de bekendmaking in Brussel en omgeving van dat gezondheidsplatform, kunnen – bij voorkeur in samenwerking met de VGC - campagnemiddelen worden ingezet.

In de Beleidsnota Brussel 2009-2014 stelde ik ook televisiefuilletons te willen inzetten ter ondersteuning van mijn beleidsdoelstellingen inzake de relatie tussen Vlaanderen en Brussel. De reeds enkele keren uitgestelde filmdocumentaire “Our City” van de talentrijke journaliste Maria Tarantino zal uiteindelijk in het voorjaar 2014 verschijnen.

Op dit ogenblik liggen er geen nieuwe media-initiatieven op tafel, maar alle voorstellen in die zin zijn welkom en zullen worden onderzocht.

SD 9 - Welzijn en gezondheid: een zorgaanbod verzekeren met aandacht voor Nederlandstalige voorzieningen

OD 9.1 – Zorg voor kinderen en jongeren verder uitbouwen

Realisaties 2013

Op 28 maart 2012 gaf het Vlaamse Parlement haar goedkeuring aan het decreet houdende de organisatie van Kinderopvang voor Baby's en Peuters. Met dit decreet kinderopvang worden in Brussel een aantal criteria ingevoerd die er voor moeten zorgen dat kinderopvang erkend door Kind en Gezin ook effectief Nederlandstalige kinderopvang is. Dit moet leiden tot een zorgzaam en door beide gemeenschappen gezamenlijk onderschreven transitieplan voor de kinderopvang in Brussel.

Wij blijven ijveren voor zowel een uitbreiding van het aanbod aan Nederlandstalige kinderopvang als voor een prioriteitenregeling voor zowel gezinnen in sociaal precare situaties als voor Nederlandstalige gezinnen.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Bij uitbreidingsbeleid kinderopvang van baby's en peuters wordt door mijn collega bevoegd voor Welzijn een systematische voorafname gedaan voor Brussel in functie van het halen van de Brusselnorm. Het Vlaamse actieplan waarmee de Vlaamse minister voor Welzijn de zelfstandigen in de kinderopvang wil ondersteunen is ook van toepassing in Brussel, en er zijn aanvullende initiatieven vanuit de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

OD 9.2 – Meer aandacht hebben voor personen met een handicap

Realisaties 2013

Het recht op toegankelijke evenementen is een thema dat niet alleen aan maatschappelijk belang wint maar ook een officieel karakter heeft. In het (door België geratificeerde) verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap zijn toegankelijkheid (artikel 9) en de deelname aan het culturele leven, recreatie, vrijetijdsbesteding en sport (artikel 30) belangrijke items. Bovendien voorziet zowel de federale als de deelstatelijke antidiscriminatiereggeving dat het ontbreken van redelijke aanpassingen voor personen met een handicap onrechtvaardig is. Daarom vind ik het noodzakelijk dat ook een aantal

Brusselse gesubsidieerde evenementen en festivals toegankelijker wordt gemaakt voor personen met een handicap. Inspelend op die beleidsintentie subsidieer ik sinds 2012 een project van de vzw Intro ('Brusselse evenementen voor iedereen') dat precies tot doel heeft de Brusselse evenementen die in het kader van het Vlaamse beleid voor Brussel worden ondersteund, toegankelijker te maken. Intro maakt festivals, voorstellingen in cultuurcentra, indoor events, sportmanifestaties en andere evenementen zoals beurzen, opleidingen, conferenties enzovoort toegankelijk voor mensen met een visuele, auditieve, fysieke of verstandelijke beperking en voor personen met autisme. Daarnaast ontwikkelt Intro inclusieve projecten om de toegankelijkheid van de evenementen- en vrijetijdssector te bevorderen voor personen met een handicap. Alles samen worden twintig sterk publieksgerichte Brusselse indoor en outdoor evenementen en festivals die via de subsidielijijn 'Projecten voor Brussel' worden gesubsidieerd, bij het project betrokken.

De eerste projectperiode van het gesubsidieerde project 'Brusselse evenementen voor iedereen' liep tot medio 2013 en omvatte hoofdzakelijk een nulmeting van de geselecteerde projecten. Alle evenementen werden ter plekke doorgelicht aan de hand van een checklist die tijdens een bezoek ter plaatse werd ingevuld door een Intro-medewerker in overleg met de organisator. In de checklist zijn enerzijds de basisvoorwaarden voor toegankelijkheid opgenomen en anderzijds specifieke voorzieningen op het vlak van toegankelijkheid van informatie, communicatie en infrastructuur en aanpassingen voor specifieke doelgroepen. Twee evenementen voldeden aan de basisvoorwaarden voor toegankelijkheid. Gemiddeld werd aan een drietal basisvoorwaarden voor toegankelijkheid voldaan. Voor verschillende organisatoren was de screening een eerste kennismaking met toegankelijkheid voor bezoekers met een handicap op hun evenement. Tijdens het bezoek ter plaatse kregen de organisatoren ook een korte initiatie in toegankelijkheid en werden mogelijke en zinvolle toegankelijkheidsacties bij volgende edities van het evenement verkend. In de mate van het mogelijke werden in sommige gevallen zelfs al enkele eerste concrete verbeteracties, zoals het voorzien van signalisatie en het toegankelijk maken van de communicatie, in gang gezet. Een verslag met de belangrijkste conclusies, verwezenlijkingen en aandachtspunten werd door Intro aan de organisatoren van de gescreeende evenementen bezorgd.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Intro focust tijdens de tweede projectperiode (2013-2014) op praktische adviezen, assistentie en dienstverlening. Daartoe zal het aan de organisatoren diverse vormen van basisondersteuning aanbieden zoals onder andere toegankelijkheidsadvies op maat, afsprakenkader rond toegankelijkheidsvoorzieningen, ondersteuning van de communicatie over en verspreiding van de toegankelijkheidsinformatie van het evenement, vorming van de medewerkers van het evenement (op het vlak van onthaal en assistentie van bezoekers met een handicap), voortgangsbewaking van de voorbereiding van het evenement (wat toegankelijkheid betreft) en controle van het terrein waar het evenement plaatsvindt. Het streefdoel is om bij elk evenement de basisvoorwaarden voor toegankelijkheid te kunnen garanderen. Als het aan die voorwaarden voldoet, ontvangt het ook het Intro-OK-label.

De doelgroepen van het project zijn uiteraard alle mensen met een handicap die de evenementen die via de subsidielijijn 'Projecten voor Brussel' worden gesubsidieerd, willen bijwonen en de organisatoren van de evenementen via dewelke de toegankelijkheid voor de eerste doelgroep moet worden gegarandeerd. Maar het project van Intro heeft ook een grote meerwaarde voor de subsidieverlener zelf. Aangezien gesubsidieerde evenementen een voorbeeldfunctie hebben, moet bij de toekenning van een projectsubsidie effectief rekening kunnen worden gehouden met de toegankelijkheid van het project (want naar schatting 10 tot 11 % van de bevolking heeft een functiebeperking). Om die reden voorziet de subsidiegids 'Projecten voor Brussel' sowieso de mogelijkheid om een project te laten begeleiden om een beter inzicht te krijgen in de wijze waarop evenementen toegankelijk zijn voor iedereen. In dat licht moet de samenwerking met Intro uiteindelijk resulteren in een structureel en toekomstgericht beleidsinstrumentarium waarmee 'toegankelijkheid' met kennis van zaken en doelgericht kan worden gehanteerd als een beoordelingscriterium binnen de subsidielijijn 'Projecten voor Brussel'.

OD 9.3 – Zorg voor senioren blijven vernieuwen

De bevoorrechte partner voor het verwezenlijken van deze operationele doelstelling is het Kenniscentrum Woonzorg Brussel.

Realisaties 2013

Sinds 2013 staat het Kenniscentrum Woonzorg Brussel ad nominatim ingeschreven in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap (programma G, begrotingsartikel AB0/1AG-I-2-B/WT). Vervolgens werd ook een beheersovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Kenniscentrum Woonzorg Brussel teneinde de werking van de organisatie te consolideren. De beheersovereenkomst werd opgesteld op basis van de beleidsnota Brussel 2009-2014 in het kader van het beleid van de Vlaamse Regering, het masterplan Woonzorgzones Brussel en het strategisch meerjarenplan 2013-2015 van het Kenniscentrum Woonzorg Brussel.

Op 13 december 2012 vond de Staten-Generaal Woonzorg Brussel plaats. De voorbereidende studie *Zorgnoden en -behoeften: de kijk van de Brusselaar. Analyse van sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van de Brusselse woonzorg* diende als vertrekbasis om de Staten-Generaal op te enten. De Staten-Generaal focusten in de voormiddag voornamelijk op resultaten van het behoeftenonderzoek en de inhoudelijke input door deskundigen. In de namiddag volgden workshops rond zes thema's, die telkens vier stellingen aan bod brachten waarop de deelnemers konden reageren en aanbevelingen formuleren. De resultaten van deze Staten-Generaal werden gebundeld in het verslagboek *Tussen droom en werkelijkheid: uitdagingen voor woonzorg in Brussel* (beschikbaar op de website www.statengeneraalwoonzorgbrussel.be). De resultaten en de concrete aanbevelingen geformuleerd op de Staten-Generaal Woonzorg Brussel zullen de uittekening van het nieuwe Masterplan Woonzorg Brussel mee voeren.

Om mensen aan te zetten zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen, werden 12 sensibiliseringsweken rond woningaanpassing opgezet in verschillende woonzorgzones, telkens in samenwerking met een lokaal dienstencentrum of een andere partner actief in de ouderenzorg.

Op vraag van het Kenniscentrum Woonzorg maakte tvbrussel vijf reportages over ouderen en (de noodzaak van de aanpassing van) hun woning. De reeks kreeg de titel *Huisnummer 60+* en werd ook op DVD uitgegeven. Via het digitale platform van het Steunpunt Woningaanpassing Brussel (www.woningaanpassing.be) ontvingen het afgelopen jaar 251 ouderen advies na het invullen van de 'Test Woningaanpassing'. Het advies geeft de ouderen een vrij goede inschatting van de situatie van hun huisvesting, brengt de knelpunten in beeld en geeft aan waar best wordt ingegrepen.

In 2013 werd de opvolging van de woonzorgprojecten onverminderd verder gezet en werden enkele nieuwe projecten geïntroduceerd. Zo startte de bouw van woonzorgcentrum Pagode te Neder-Over-Heembeek, dat in juli 2013 reeds de eerste cliënten ontving. Daarnaast werd het startschot gegeven voor de bouw van woonzorgcentra Eureka en Clivia te Evere. Beide zullen in 2014 worden opgeleverd. Ook de vernieuwbouw van de *nursingunit* en het dagcentrum voor personen met een handicap van vzw Zonneliel in Molenbeek ging van start. Het project Biloba werd aanbesteed. In Vorst zal het project Brutopia nog in 2013 in cascostructuur worden opgeleverd waarna de inrichting van het lokaal dienstencentrum kan starten. Er werden plannen gemaakt voor een nieuw woonzorgcentrum te Molenbeek en voor de hertekening van de site van De Harmonie met een volledig nieuw lokaal dienstencentrum, gekoppeld aan assistentiewoningen voor ouderen met een samenhuysproject. Voor WZC De Overbron, de Pieter- en Pauwelsite en de Lutgardissite werden de nodige dossiers voor voorafgaande vergunningen of VIPA-subsidiëring opgesteld.

Wat de thuiszorg betreft, waren er samenwerkingen met de andere partners op het terrein. De afspraken met de Europa-ziekenhuizen en UZ-Brussel aangaande het ontslagbeleid kwam tot stand dankzij het Brussels Overleg Thuiszorg. Voor de hernieuwing van de sociale kaart werd beroep gedaan op het Huis voor Gezondheid en de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad. Voor de uittekening van de wijkgerichte aanpak werkte het Kenniscentrum Woonzorg samen met het Antwerps Zorgbedrijf, omdat Antwerpen een

aantal gelijklopende uitdagingen heeft. De sterke samenwerking resulteerde in een uitgewerkte visie rond wijkgerichte aanpak voor een grootstadmodel. Dat model vormde de basis voor een gezamenlijke aanvraag als proeftuinplatform binnen de oproep zorginnovatie van Minister Lieten, die begin 2013 werd ingediend en in juli werd goedgekeurd.

Als inspiratiebron voor het opzetten van een lerend netwerk cultuursensitieve zorg in het najaar 2013 werd onder impuls van het Kenniscentrum samen met andere Brusselse en Vlaamse partners een congres gehouden met deskundigen uit verschillende Europese landen.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Er zal op basis van analyses en de conclusies van de werkgroepen van de Staten-Generaal een geactualiseerd Masterplan Woonzorg Brussel 2014-2020 worden opgesteld in samenspraak met de stuurgroep woonzorg.

Wat de thuiszorg betreft, wordt in 2014 gefocust op de ondersteuning van de informele zorgverstrekkers. Er zijn in Brussel amper ondersteuningsactiviteiten voor mantelzorgers. Het is de bedoeling om met het Huis voor Gezondheid en een Antwerpse partner een mantelzorgvereniging op te richten en uit te bouwen. Daartoe werd een vergunningsaanvraag ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. De vereniging focust specifiek op de problemen en aandachtspunten van mantelzorgers in een (groot)stedelijke context en wil daarvoor vooral samenwerken met partners die de mantelzorgers bereiken en hun expertise op dit vlak willen vergroten of verfijnen. Om mantelzorgers te ontlasten zullen er ook twee voorafgaande vergunningen voor dagverzorgingscentra worden uitgeschreven en ingediend.

Het uitgetekende wijkgericht woonzorgconcept wordt uitgetest in het proeftuinproject ‘Actief Zorgzame Buurt in een grootstedelijk gebied’. Er worden drie concrete zorgvernieuwingsprojecten aan gekoppeld: Ouderen wonen passend, Informele buurtzorgnetwerken en Casemanagement/trajectbegeleiding, waarbij telkens een zorg-op-afstand-luik wordt geïmplementeerd. Het Kenniscentrum neemt de coördinatierol voor Brussel op.

De sensibiliseringsacties aangaande woningaanpassing worden verdiept. Er worden niet alleen minstens tien nieuwe vormingsacties opgezet maar er worden ook linken gelegd tussen ouderen en studenten ergotherapie zodat de drempel naar woningaanpassing verlaagd wordt en eenieder zich bewust wordt dat tijdig nadenken over later loont.

De inhoudelijke uitwerking en de bouwwerkzaamheden van de woonzorgprojecten door het Kenniscentrum geïnitieerd of begeleid, wordt verder verzekerd. Er zal ook verder gezocht worden naar nieuwe opportuniteiten waarbij voornamelijk gefocust wordt op het vinden van initiatiefnemers voor aanleunwoningen en vernieuwende woonvormen. Ter ondersteuning wordt een stappenplan voor initiatieven rond “gestippeld wonen” uitgewerkt. Dat is een woonvorm waarbij in eenzelfde flatgebouw een aantal ouderen elk een privé-appartement hebben, niet naast elkaar maar gestippeld over het hele gebouw. De groep ouderen gebruikt ook samen één extra appartement, dat ze naar hun eigen wensen inrichten voor gezamenlijke activiteiten of diensten.

OD 9.4 – Gezondheidsvoorzieningen structureel laten samenwerken

De bevoorrechte partner voor het verwezenlijken van deze operationele doelstelling is het Huis voor Gezondheid, waarmee een convenant werd afgesloten voor de periode 2011-2015.

Realisaties 2013

Via het delen van zijn kennis van het Brusselse zorglandschap wil het Huis voor Gezondheid samenwerking en netwerking tussen organisaties en zorgverleners faciliteren/initiëren met als doel het verbeteren van de toegang en de kwaliteit van de gezondheidszorg voor personen die beroep willen doen op Nederlandskundige zorg in Brussel. Om dit te verwezenlijken werkt het Huis voor Gezondheid via vijf

grote assen: netwerking, samenwerking, Zorgzoeker, toegang tot zorg en aantrekken en behouden van Nederlandskundig talent in de Brusselse zorg.

Om de expertise en ontwikkelde tools van het Huis voor Gezondheid toegankelijker te maken, integreerde het Huis in 2013 de websites H-team.be, zorgtrajectbrussel.be en huisvoorgezondheid.be in één nieuwe website. De verschillende 'producten' worden nu duidelijker geprofileerd als één geheel. Er is een grotere gebruiksvriendelijkheid die aangepast is aan de drie grote doelgroepen van het Huis: zorgprofessionals, studenten en patiënten. De website is gedeeltelijk drietalig (NL-Fr-Eng) en maakt gebruik van webservices om te linken naar Zorgzoeker of andere functionaliteiten.

In 2013 vond de zevende gezondheidsmeeting plaats met als centraal thema 'Zorgen voor zorgverleners in welzijn en gezondheid'. Er werden verschillende workshops georganiseerd. Van de 102 aanwezigen namen 64 personen voor de eerste maal deel aan de gezondheidsmeeting. Twee nieuwe sectoren werden aangesproken: de onderwijssector en de tewerkstellingssector.

In oktober organiseerde het Huis voor Gezondheid samen met het Expertise Centrum Huisartsentrajecten een tour waarbij huisartsen (in opleiding) op bezoek konden bij vier interessante huisartsenpraktijken in Brussel en de Rand. De deelnemende praktijken waren op hun manier vernieuwend op gebied van visie op huisartsgeneeskunde, architectuur, ligging en inrichting.

Het Huis voor Gezondheid zette ook in 2013 verder in op de zorg voor patiënten met diabetes met de zorgmodellen zoals de diabetes i-Punten en het regiohuis, ontwikkeld in 2012. In 2013 vond een grondige evaluatie plaats van het eerste regiohuis in de gemeente Anderlecht met een positief resultaat. Ook alle diabetes Infopunten - een samenwerking tussen de 19 Brusselse Lokale Dienstencentra (LDC's) en de Vlaamse Diabetes Vereniging (VDV) - werden in 2013 geëvalueerd. Het Huis voor Gezondheid organiseerde ook intervisiemomenten voor diabeteseducatoren en ontwikkelde voor - in samenwerking met de Erasmushogeschool Brussel - een pakket permanente vorming en coaching. In samenwerking met de VDV en Lokale Multidisciplinaire netwerken (LMN's) uit Vlaanderen, werden er steekkaarten ontwikkeld over verschillende thema's. Voor (startende) diëtisten werd vorming en intervisie georganiseerd.

In 2012 startte het Huis voor Gezondheid met het organiseren van overlegmomenten tussen huisartsen en specialisten uit de Brusselse ziekenhuizen. Het doel van deze 'Verwijzers' is om een kwalitatieve patiëntenzorg te creëren door een goede samenwerking tussen zorgverleners. Via de verwijzers worden praktische afspraken gemaakt over scharniermomenten in de zorg voor de patiënt (specialistisch consult, opname, verblijf en ontslag) en worden contactgegevens uitgewisseld. Verschillende specialisten en huisartsen gaven aan naar aanleiding van de Verwijzer hun werkwijze te hebben aangepast. Op vraag van enkele ziekenhuisdirecties startte het Huis voor Gezondheid met de voorbereidingen voor Verwijzermomenten per ziekenhuis. Er was ook overleg met de Franstalige partnerorganisatie om hierin samen te werken. Het project Verwijzer werd geselecteerd voor de internationale prijs klinische paden 2013, waarvan de prijsuitreiking op 10 oktober 2013 in Utrecht plaatsvindt. Het Huis voor Gezondheid, Apothekers van Brussel (UPB-AVB) en Réseau Multidisciplinaire Local Bruxelles (RML-B) sloegen de handen in elkaar om de dialoog tussen apothekers en huisartsen te bevorderen en te ondersteunen.

Het Huis voor Gezondheid en de werkgroep navorming van de Brusselse Huisartsenkring focuste in 2013 ook op informatisering in de huisartsenpraktijk en voerde daarom een behoefte-enquête uit. In september 2013 werd via een vorming voor huisartsen het startschot gegeven voor de ondersteuning bij het gebruik van ICT in hun praktijk. Op de website van het Huis zijn o.a. handleidingen beschikbaar voor de verschillende Elektronisch Medisch Dossier (EMD) pakketten. Er werd een standaard verwijsbrief opgesteld die gecodeerd werd opgenomen in de drie meest gebruikte EMD-pakketten te Brussel.

In 2012 werden alle voorbereidingen getroffen om in 2013 een nieuwe Zorgzoeker te ontwikkelen. Eind 2012 maakte ook de Vlaamse minister bevoegd voor welzijn, gezondheid en gezin een budget vrij om de ontwikkeling van het nieuwe platform mogelijk te maken en zijn steun aan het initiatief te ondersteunen. De nieuwe Zorgzoeker is een samenwerking tussen alle Vlaamse provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Huis voor Gezondheid en werd afgestemd met de vele beroepsorganisaties

van zorgverleners die Vlaanderen rijk is: Domus Medica, het Vlaams Apothekers Netwerk, Axxon, het Verbond der Vlaamse Tandartsen, De VerpleegUnie, Zorgnet – Vlaanderen, het Vlaams Patiëntenplatform, en de voltallige werkgroep ICT van het Samenwerkingsplatform Eerstelijns Gezondheidszorg. De aanbesteding werd in het voorjaar 2013 gegund in twee luiken: een luik voor de technische ontwikkeling van de nieuwe Zorgzoeker in een actuele eHealth-omgeving en een tweede luik dat de gebruiksvriendelijkheid van Zorgzoeker voor de zeer diverse doelgroepen moet garanderen. Intussen werden ook de zware administratieve procedures voor de privacycommissie opgestart. Het Huis voor Gezondheid slaagde erin medewerking te krijgen van alle Vlaamse Samenwerkingsinitiatieven Eerstelijnsgezondheidszorg (SEL's). Samen met de provinciale medewerkers van www.deSocialeKaart.be zullen zij instaan voor een kwalitatief beheer van de gegevens in Zorgzoeker, het aanleveren van nieuws, jobs en evenementen en het informeren van hun achterban. De SEL's zullen Zorgzoeker ook aanspreken als centraal adressenbestand voor de e-Zorgenplan toepassingen. Ondertussen bleef Zorgzoeker draaien: maandelijks nieuwsbrieven, plaatsen van evenementen, jobs en nieuwsberichten, updates en bijwerken van gegevens.

In april 2013 werden de gezondheidsfiches 'Help ik ben ziek' aan de pers voorgesteld. Dat is een map met acht thema's die op een laagdrempelige manier het Belgisch gezondheidszorgsysteem uitleggen in het Nederlands, Frans en Engels en vooral veel beeldmateriaal bevatten. Op 2,5 maand tijd werden meer dan 120 mappen verdeeld in Brussel op vraag van huisartsen, Kind en Gezin, mutualiteiten, lokale dienstencentra, thuiszorgdiensten, de CAW's,... Daarnaast is de map ook gekoppeld aan een vormingspakket over ons gezondheidszorgsysteem zodat intermediairen zelf aan de slag kunnen gaan met de gezondheidsfiches in hun eigen groepen, met hun eigen cliënteel. Verschillende Vlaamse welzijns- en gezondheidsorganisaties en opleidingsinstellingen toonden reeds interesse.

2013 was het tweede werkjaar van het project 'Eerstelijnspsycholoog' en kon rekenen op het enthousiasme van zowel betrokken huisartsen als het Centrum Geestelijk Gezondheidszorg Brussel. Het project bereikt niet alleen doelgroepen die voorheen moeilijker te bereiken waren voor psychologische hulp, het zorgt bovendien ook voor meer gerichte doorverwijzingen naar de tweedelijns geestelijke gezondheidszorg en ook voor een betere kennis en samenwerking tussen huisartsen en de sector van de geestelijke gezondheidszorg.

Onder impuls van de GGC en vanuit de vaststelling dat Brusselse mantelzorgers vaak in de kou blijven staan of geen gebruik (kunnen) maken van bestaande dienstverlening (o.a. vastgesteld op de Staten-Generaal Woonzorg Brussel) richtte het Huis voor Gezondheid in 2013 een uitgebreide stuurgroep mantelzorg op die o.a. bestaat uit mantelzorgverenigingen, thuiszorgdiensten, de academische wereld, rust- en verzorgingstehuizen, lokale dienstencentra, de gehandicaptensector... Het opzet van het project in 2013 is om een probleemanalyse te maken en oplossingen te formuleren die een brug kunnen slaan tussen de organisaties die acties (willen) ondernemen voor mantelzorgers enerzijds en de Brusselse mantelzorgers anderzijds.

Het Huis voor Gezondheid bevroeg eind 2012 een veertigtal Brusselse organisaties in verband met de toeleiding van mensen met een migratieachtergrond tot gezondheidszorg en zorgberoepen. Doelstelling was het inventariseren van drempels die ervaren worden met betrekking tot toegang tot de gezondheidszorg en zorgberoepen en ook het inventariseren van aandachtspunten die toeleiding bevorderen. Die informatie werd verwerkt in 'De Sociale Kaart'. Het eindrapport met praktische aanbevelingen is integraal raadpleegbaar op de website van Huis voor Gezondheid en de op Vivo-website 'Pigmentzorg'. Op advies van de ondervraagde organisaties werden in 2013 uiteenlopende cultuursensitieve initiatieven geïnitieerd waaronder een workshop tijdens de Gezondheidsmeeting, het faciliteren van de opstart van de vooropleiding Verpleegkunde (in 2013 ingericht door Sint-Guido), de inzet van rolmodellen met een migratieachtergrond als voorbeeldfiguur voor jongeren en zij-instromers, de ontwikkeling en verspreiding van gezondheidsfiches op maat van mensen met een migratieachtergrond en initiatieven die drempelverlagend werken zoals het project eerstelijnspsycholoog.

Om voldoende Nederlandskundige zorg in Brussel te kunnen garanderen, zet het Huis in op het aantrekken van meer studenten in Brusselse zorgopleidingen enerzijds en op een verhoogde instroom van

Nederlandskundige zorgverleners in de Brusselse zorg anderzijds. Het Huis voor Gezondheid coördineert hiervoor het Brussels Overleg Promotie Zorgberoepen (BOPZ). Dat zijn mensen uit het werkveld en de opleidingssector die acties op touw zetten om de zorgopleidingen en de zorgberoepen in Brussel aantrekkelijker te maken bij Nederlandkundigen. Die werkgroep ressorteert onder het Vlaams Overleg Promotie Zorgberoepen (VOPZ) getrokken door de Vlaamse zorgambassadeur. Het Huis voor Gezondheid participeert aan het VOPZ, vertegenwoordigt er de Brusselse zorg- en opleidingssector en zorgt voor het uitvoeren van de Vlaamse promocampagnes in Brussel (in 2013 werd een nieuwe 'ik ga ervoor' campagne gelanceerd in Brussel). Eind 2012 werd ook het Interprovinciaal Overleg Promotie Zorgberoepen opgericht om de acties in de provincies beter op elkaar af te stemmen. Hierin zetelen de administraties van de vijf Vlaamse provincies en wordt Brussel door het Huis voor Gezondheid vertegenwoordigd.

Een aantal activiteiten waarbij bijna of pas afgestudeerden worden begeleid bij hun instroom in het Brussels werkveld waren mogelijk dankzij de samenwerking via het BOPZ enerzijds en de samenwerking met de Vlaamse faculteiten geneeskunde anderzijds:

- De 'jobhoppendag' werd na positieve evaluatie van de eerste editie in 2012 voor de tweede maal georganiseerd in samenwerking met Muntpunt, de vier Brusselse hogescholen met opleiding verpleegkunde en de Brusselse zorginstellingen. Alle tweedejaarsstudenten verpleegkunde (150) gaan een hele dag op Brusseltocht waarbij ze kennis maken met Brussel als stad om te wonen en te werken en de diversiteit van het zorgaanbod in Brussel. Ze krijgen eveneens informatie over carrièremogelijkheden van start tot pensioenleeftijd.

- Een 'startersservice' wordt aangeboden aan zorgverleners die in Brussel willen komen werken (wegwijs bij administratie, kringwerking, Zorgzoeker, praktijkopstart, omgevingsanalyse, ...).

- Het congres 'arts worden in Brussel' werd in 2012 voor het eerst georganiseerd in samenwerking met de vier Vlaamse geneeskundefaculteiten. Op het congres werd meer zichtbaarheid gegeven aan de Nederlandstalige Brusselse zorg en werd via getuigenissen van studenten en artsen een realistisch beeld van de Brusselse zorg voor Nederlandstalige artsen getoond. De positieve evaluatie van de 110 deelnemers en het enthousiasme van de vier universiteiten zorgde ervoor dat op 23 november 2013 de tweede editie van dit congres plaatsvond.

Beleidsopties en -initiatieven 2014

In 2014 wordt de nieuwe Zorgzoeker als Vlaams project verankerd. De databank wordt in 2014 verder ingevuld en geactualiseerd. Bovendien wordt in 2014 verder gewerkt aan een optimale gegevensdeling en -uitwisseling. Naast het e-zorgenplan worden ook koppelingen op poten gezet met www.rechtenverkenner.be, www.uitinvlaanderen.be en www.vdab.be.

In 2014 zal het Huis voor Gezondheid verder gaan met het organiseren van Verwijzer-momenten voor verschillende specialismen in de Brusselse ziekenhuizen. Er zullen afspraken worden gemaakt met de verschillende ziekenhuisdiensten maar ook met de directies van de ziekenhuizen. Dat zal gebeuren in samenwerking met het Brussels Overleg Thuiszorg, de thuisverpleegkundigen en apothekers van Brussel en de Franstalige partners in de eerste lijn. De samenwerking tussen huisartsen en apothekers wordt verder gestimuleerd via ontwikkeling van pakketten op maat rond specifieke topics.

In 2014 zullen er vervolgoopleidingen ICT voor huisartsen worden georganiseerd en zal er gekeken worden of de oprichting van *user groups* mogelijk is.

In 2014 wordt het project regiohuis Anderlecht verder gezet met een nieuw programma aan activiteiten. Het regiohuis wordt toegankelijk voor de patiënten van alle Anderlechtse huisartsen, waarvoor een samenwerking met het Franstalige netwerk en huisartskring wordt opgezet.

In het voorjaar 2014 zal een brochure en website worden bekendgemaakt met de Nederlandstalige zorgopleidingen in Brussel. De publicatie zal ook informatie verschaffen over onthaal, oriëntatie en begeleiding, Nederlands leren, financiële ondersteuning bij het volgen van een opleiding, kinderopvang, erkenning van buitenlandse zorgdiploma's en eerder verworven competenties, en ook projecten die ertoe

leiden dat werknemers in lagere zorgberoepen zich kunnen bijscholen tot hogere knelpuntberoepen zoals verpleegkundige. De schrijfstijl wordt aangepast op maat van zij-instromers.

Om arts-specialisten in opleiding beter te omkaderen tijdens hun opleiding in een Brusselse zorginstelling, wil het Huis voor Gezondheid een netwerk opzetten van peters en meters, neutrale en onafhankelijke artsen die kunnen aangesproken worden bij problemen of vragen.

In 2014 wil het Huis intervisie en een event voor stagementoren in Brussel organiseren en een docententoeer inrichten voor opleidingshoofden, stagecoördinatoren en docenten in de (Hoge)scholen voor verpleegkunde in Brussel en de bredere Rand om hen kennis te laten maken met en warm te maken voor stageplaatsen in Brusselse zorg.

SD 10 - Onderwijs en jeugd: de slagkracht en omkadering van het onderwijs verhogen om kinderen en jongeren in de stad maximale ontplooiingskansen te geven

Aangezien ik mijn functie als Vlaams minister voor Brussel combineer met mijn opdracht als Vlaams minister van onderwijs overloop ik in deze inleiding kort enkele initiatieven uit mijn onderwijsbeleid die een specifieke of belangrijke impact zullen hebben in Brussel.

De Brusselse leerplichtigen werden als bijzondere doelgroep opgenomen in het **actieplan ‘spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag’**. Naast alle acties die gericht zijn naar alle schoolgaande jongeren richt het plan zich immers ook specifiek op enkele bijzondere doelgroepen die een verhoogd risico hebben om problematisch afwezig te zijn en/of ongekwalificeerd uit te stromen. Zij vragen daarom ook om een bijzondere aanpak. Ik zal concrete afspraken maken met mijn collega-minister van onderwijs van de Franse Gemeenschap en de nieuwe Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de leerplichtcontrole in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest efficiënter te laten verlopen. Het voorbije jaar bood ik binnen dit kader - in overleg met de lokale partners (scholen, CLB, parketcriminologen, politie, CBJ) - ondersteuning bij de uitbouw van een lokaal spijbelplan voor Nederlandstalige scholen in Brussel. Een werkgroep werd hiervoor opgestart die een projectvoorstel uitwerkte en indiende. In overleg met voormalig Minister-President Charles Picqué werd een deel van het projectvoorstel goedgekeurd en als pilootproject opgestart voor het schooljaar 2011-2012. Voor de meeste scholen werd dit na een positieve evaluatie verlengd voor het schooljaar 2012-2013. In overleg met de gemeenschappelijke cel leerplichtcontrole Brussel zal er in 2012-2013 gezorgd worden voor een vernieuwd en geografisch meer uitgebreid samenwerkingsprotocol met de medische sector.

Ook **ouderbetrokkenheid** is een aandachtspunt in mijn onderwijsbeleid. Specifiek voor Brussel vermeld ik hierbij het via de Subsidiegids Projecten voor Brussel ondersteunde project ‘It takes a village to raise a child’ van Citizenne, het Brusselse Vomingplus-centrum, dat ouders ertoe wil aanzetten meer aan het schoolleven te participeren. Dit project wordt in deze beleidsbrief uitgebreider toegelicht in SD 2 ‘Brussel voor Vlaanderen’.

De **uitbouw van expertise en de vorming en coaching** van scholen in Vlaanderen en het SO in Brussel rond het versterken van taalvaardigheid Nederlandsen talenbeleid Nederlands zal als één van de **speerpunten** vanaf januari 2014 aan de **opdracht van de SNPB** worden toegevoegd. In dat kader wordt de werking van de vzw BROSO en de daaraan verbonden middelen (zowel voor werking als personeel) toegekend aan de vzw SNPB. Voor de ondersteuning van de basisscholen in Brussel blijft de vzw VBB bevoegd.

Om de Brusselse sector van het Deeltijds Kunstonderwijs de kans te geven zich terdege voor te bereiden op de toekomstige veranderingen, werd in 2013 een subsidie van 150.000 euro toegekend aan de vzw Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel. Het project omvat twee intrinsiek verbonden

luiken: de domeinoverschrijdende kunstinitiatie en de blauwdruk voor de crossmediale kunstacademie(s) Brussel op basis van het model van de kunstacademie.

De domeinoverschrijdende kunstinitiatie wil de brug slaan naar de eerste graad van het Brusselse leerplichtonderwijs door een brede en domeinoverschrijdende kunstinitiatie aan te bieden tijdens de lessen, die complementair is aan het vak muzische vorming. Dat laat expertise-uitwisseling en blijvende toenadering toe tussen leerkrachten DKO en leerkrachten van het leerplichtonderwijs. De opgedane didactische ervaring zal dienen om de nodige pedagogische omkadering voor crossmediale vorming in kaart te brengen voor de blauwdruk (zie luik 2). De kunstinitiatie zal ook toelaten de doelstellingen van de blauwdruk aan de praktijk te toetsen. Door de samenwerking met het leerplichtonderwijs zullen leerlingen worden bereikt die anders niet of nauwelijks in contact komen met DKO. Zo wordt er rechtstreeks aangesloten bij de doelstelling van de hervorming om het doelpubliek te verbreden.

In het andere luik wordt een blauwdruk voor een mogelijke structuur voor de crossmediale Brusselse kunstacademie(s) uitgewerkt. De blauwdruk zal analyses van de infrastructuur, middelen en samenwerkingsverbanden van het Brusselse DKO omvatten. De noodzakelijke pedagogische omkadering wordt in kaart gebracht. Ook zal de blauwdruk een synthese van de werkvormen en leerinhouden in functie van de toekomstige inhoudelijke vernieuwing in het kunstonderwijs omvatten. Het uiteindelijke doel is – in overleg met de sector – het formuleren van een voorstel van de vorm die toekomstige crossmediale Brusselse Kunstacademie(s) zou(den) kunnen aannemen.

Het project loopt over een periode van twee jaar. Ook in 2014 zal 150.000 euro toegekend worden aan het Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel.

OD 10.1 - Het Brusselse luik van het GOK-decreet

Realisaties 2013

Op 1 september 2012 traden de nieuwe inschrijvingsregels in werking (zie Beleidsbrief Onderwijs, OD 7.5.). Daarmee wil ik ook in de Brusselse Nederlandstalige scholen streven naar een sociale mix, en tegelijk een kritische massa aan Nederlandstalige leerlingen bereiken.

Naar het voorbeeld van ‘School in Zicht Antwerpen’ werd twee schooljaren geleden in Sint-Jans-Molenbeek het project ‘Samen naar School in de buurt’ opgestart. Dit initiatief werd vorig jaar al uitgebreid naar Anderlecht en Koekelberg, en ook basisscholen uit Sint-Gillis, Vorst, Brussel (Brussel Stad, Haren, Laken, Neder-over-Heembeek), Ganshoren, Jette en Schaarbeek stappen in in het project. Het initiatief heeft tot doel om van concentratiescholen op termijn opnieuw gemengde scholen te maken. ‘Samen naar School in de Buurt’ brengt jonge, Nederlandstalige ouders bij elkaar, informeert hen samen over het project, laat hen samen de buurtscholen bezoeken en zorgt ervoor dat ze uiteindelijk ook samen voor een buurtschool kiezen.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De werking van Voorrangbeleid Brussel (VBB) wordt in zijn huidige vorm gecontinueerd tot en met het schooljaar 2014-2015. Er werd geen draagvlak gevonden voor een fusie. BROSO zal geïntegreerd worden in de SNPB, waarin de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende netten samenwerken.,

Vanaf het schooljaar 2012-2013 stapten drie scholen in Brussel met een hoog percentage GOK-leerlingen in het project ‘Innoveren en Excelleren in Onderwijs’ (PIE.O) (samen met drie scholen in Antwerpen, drie in Gent en vier uit de Limburgse mijnstreek). Doel van dit project is om te zoeken naar een andere pedagogische benadering om de kwaliteit in concentratiescholen te waarborgen en zo te komen tot maximale leerwinst, leerprestaties en welbevinden. Deze scholen krijgen intensieve coaching om een innovatietraject afgestemd op de eigen situatie uit te tekenen. We volgen de vorderingen wetenschappelijk op a.d.h.v. een innovatie- en excellentiemonitor. Essentieel is de transfer van de kennis en het inzicht uit dit project naar andere scholen in Vlaanderen en Brussel en naar de reguliere pedagogische begeleiding.

OD 10.2 – Gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vangt een deel van de vergroening van Brussel op door een gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod. Ik werkte hiervoor een aantal wettelijke drempels weg, en reserveerde de voorbije jaren een kwart van de extra onderwijsmiddelen die de Vlaamse Regering vrijmaakte voor de capaciteitsproblematiek in een aantal steden. De VGC verzamelde de vragen van de Brusselaars en de mogelijkheden van de onderwijsverstrekkers en tekende een haalbaar plan uit voor meer klassen en meer scholen en leverde eenzelfde budgettaire inspanning. Hierdoor konden tot nog toe alle haalbare en realiseerbare projecten in Brussel gehonoreerd worden.

Om het toekomstige capaciteitsprobleem in Brussel op te lossen blijf ik een intensief overleg tussen de ministers van onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap en de Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepleiten. De Task Force Brussel onder leiding van de Minister-president van de Brusselse Regering kwam in 2013 niet samen. Maar de nieuwe Minister-president kondigde aan die opnieuw te willen samen roepen.

OD 10.3 – Initiatieven brede school ondersteunen

Realisaties 2013

Voor 2013 werd in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap eveneens 750.000 euro vrijgemaakt voor Brede School in Brussel. De subsidiëring van de concrete Brede School projecten verliep in samenspraak met de VGC – die eveneens 250.000 euro bijdraagt - en die dezelfde visie op Brede School onderschrijft en dezelfde kwalitatieve doelstellingen nastreeft voor de leerlingen van de Brusselse Nederlandstalige scholen. De VGC heeft de regierol over de Brede School projecten, wat een nauwe samenwerking en overleg met de Vlaamse overheid niet uitsluit. Er werd een kader uitgewerkt met duidelijke inhoudelijke en kwalitatieve criteria voor de projecten en welke de beoogde doelstellingen zijn. Daarbij werd uiteraard rekening gehouden met de specifieke Brusselse context, zoals bijvoorbeeld het hoge aantal anderstalige leerlingen of de sociale ongelijkheid.

De 22 Brede Schoolprojecten gingen van start in september 2012 en ronden eind augustus 2013 hun eerste werkingsjaar af. Tegen begin 2013 hadden alle betrokken scholen een Brede School coördinator aangeworven. Begin 2013 werd een tussentijdse evaluatie gemaakt en werden aandachtspunten geformuleerd en meegedeeld aan de Brede Scholen, net als bij de kennismakingsgesprekken. De lokale Brede Scholen bleven ook actief participeren in het Platform Brede School van het Onderwijscentrum Brussel (OCB). Het OCB kon desgevallend ook inhoudelijke aandachtspunten formuleren.

Omdat het eerste werkingsjaar nog niet ten gronde kon worden geëvalueerd, om de projecten de kans te geven zich terdege te ontwikkelen en om continuïteitsredenen, werd in gezamenlijk overleg met de VGC beslist om de bestaande projecten verder te zetten. In de lente van 2013 werd aan de 22 lopende Brede School projecten voorgesteld een aanvraag in te dienen voor verderzetting van het project tijdens de periode september 2013 tot augustus 2014. De Brede Scholen dienden daarbij te bewijzen dat de geformuleerde aandachtspunten aangepakt werden. Er werd beslist de bestaande 22 projecten verder te zetten.

In april 2013 vond een overleg plaats tussen VGC, de Vlaamse overheid (Onderwijs en Coördinatie Brussel), het OCB en het Steunpunt Diversiteit en Leren over Brede School. Daar werd besproken hoe het OCB en het Steunpunt expertise zouden kunnen uitwisselen en kennis delen inzake Brede School. Naast ad-hoc overlegmomenten, zal er jaarlijks een vast overleg gepland worden.

In andere projecten, bijvoorbeeld dat van het Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel maar evenzeer de educatieve werking van Cinema Galleries of als partner voor het uitbouwen van de intrede in Brussel van de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, heb ik steeds gewezen op het belang en de rol van de

Brede Scholen in het maatschappelijke netwerk van Brussel en waar mogelijk heb ik aangestuurd op samenwerking, betrokkenheid en synergie.

Zo ook werd in de geest van het concept Brede School in 2013 een investeringssubsidie toegekend aan de vzw ABC voor het bouwen en inrichten van een creatieve leeromgeving in het pand in Brussel waar zij nu reeds gehuisvest zijn. ABC bouwt een kunsteducatieve werking uit, hoofdzakelijk voor kinderen en jongeren maar ook voor volwassenen, en in het bijzonder leerkrachten. ABC zoekt steeds naar strategieën om met informele leerervaringen (toekomstige) leerkrachten te inspireren tot een meer artistieke manier van onderwijzen. De nieuwe ruimte kan beschouwd worden als een labo dat expliciet ter beschikking van leerkrachten en scholen wordt gesteld.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Begin 2014 wordt de eindevaluatie uitgevoerd van het eerste werkingsjaar (september 2012 tot eind augustus 2013) van de Brede Scholen. Gekoppeld aan de tussentijdse evaluatie van het lopende werkingsjaar zullen de resultaten van de eindevaluatie de basis vormen voor eventuele subsidiëring het jaar erop.

Binnen de subsidielijns ‘Projecten voor Brussel’ valt vast te stellen dat er de laatste jaren een significante stijging is van het aantal subsidieaanvragen met kunsteducatieve inslag, waarbij een kunstenaar een langdurig artistiek traject aflegt met leerlingen en leerkrachten binnen de schoolcontext en binnen de lesuren. Een aantal projecten werd effectief gesubsidieerd:

- project ‘art@school’ van Jan De Cock in het Sint-Jan Berchmanscollege
- project ‘Ergens hier’ van Inne Goris/Kunstenfestivaldesarts in Vier Winden Basisschool
- project ‘Move-it’ van Lasso in samenwerking met Airan Berg in zes Brusselse scholen
- project ‘BXL aan zee’ van De Batterie met Maaïke Beuten en Anne De Loof in De Buurt

Die evolutie valt deels te verklaren doordat bepaalde kunstenaars zich niet meer enkel artistiek, maar ook pedagogisch en maatschappelijk wensen te engageren. Vanuit het werkveld klinkt dan weer dat scholen en leerkrachtenteams zelf ook meer en meer vragende partij zijn voor een kunsteducatieve aanpak tijdens de lesuren. Vanuit dat gegeven wens ik een reflectiedag te organiseren rond de toenadering tussen kunstenaars en de Brusselse onderwijsinstellingen. Bedoeling van de dag is het uitwisselen van expertise en het aantonen van de laboratoriumfunctie van Brussel m.b.t. het thema ‘kunstenaars in de klas’. De dag moet inspirerend werken naar onderwijsprofessionals en cultuurwerkers in Brussel en Vlaanderen en zo de netwerking en de samenwerking tussen beide sectoren stimuleren. Een secundaire doelstelling is om te reflecteren over de mogelijke rol van (lokale) overheden met betrekking tot dit thema en het in kaart brengen van bestaande middelen en kanalen. De reflectiedag zal georganiseerd worden in het voorjaar van 2014. De vzw Lasso - erkend als een van de zeven expertisenetwerken om cultuureducatie naar jongeren te versterken – zal de organisatie van de reflectiedag coördineren.

OD 10.4 – Mondiale, interculturele en burgerschapsvorming versterken

In de beleidsnota brak ik een lans voor projecten die de mondiale, interculturele en burgerschapsvorming in onze hoofdstad versterken. Ook binnen het domein Onderwijs besteed ik hier aandacht aan. Specifiek in de Brusselse context geef ik een nominatimsubsidie aan Studio Globo voor zijn Brusselwerking. Ook een nieuw burgerschapsproject van Karuur wordt ondersteund via de subsidielijns ‘Projecten voor Brussel’.

Realisaties 2013

Studio Globo richt zich tot Brusselse en Vlaamse scholen die in Brussel een vorming of inleefactiviteit rond diversiteit komen meemaken. In 2013 werd de nominatieve subsidie van Studio Globo met 27.000 euro verhoogd omdat de educatieve buurtwandeling in Kuregem in de gewone werking van de organisatie werd geïntegreerd.

In 2013 draaide de werking rond vier krachtlijnen:

- Continuering van de bestaande kernwerking ‘Wonen op het Dak – positief leren omgaan met diversiteit’. Dit educatief project is bestemd voor leerlingen van het vierde en vijfde leerjaar van het basisonderwijs en omvat een vormingssessie voor de leerkracht, een lespakket (voor 10 lessen) voor de voorbereiding en nawerking door de leerkracht zelf gegeven op school en een inleefatelier in een levensecht Dak-decor in Studio Globo. De bedoeling is om leerlingen en leerkrachten op een positieve manier te leren omgaan met de diversiteit in de klas, de buurt en de ruimere samenleving. In 2013 worden er 77 groepen begeleid (in totaal 1540 leerlingen). Daarnaast volgen 347 studenten uit de lerarenopleiding een vormingsdag. De vorming voor leerkrachten, die interculturele competenties van leerkrachten wil versterken, blijft een geïntegreerd onderdeel van dit programma. Voor nieuwe leerkrachten is er een basisvorming, voor leerkrachten die met andere leerlingen terugkeren, is er een voortgezette vorming waarbij het accent o.a. ligt op beeldvorming en de interactie met sociale initiatieven in de buurt.

- Inpassen van de nieuwe buurtwandeling door Kuregem in het educatieve aanbod.

In 2013 vinden 53 buurtwandelingen plaats met in totaal 1174 leerlingen. De nieuwe buurtwandeling ‘Kuregem, een andere kijk op de wijk’, die in 2012 werd uitgewerkt en geïntegreerd in het nieuwe lespakket van ‘Wonen op het Dak’, werd in 2013 geïntegreerd in het uitwisselingsproject ‘Dak-XL’, de stadsklassen van Jeugd en Stad, en het vormingsaanbod voor de lerarenopleiding. De buurtwandeling werd niet meer enkel gelinkt aan de kernwerking van inleefatelier, maar vanaf september 2013 ook zelfstandig aangeboden. In het voorjaar van 2013 werd dit uitgetest en geëvalueerd met drie klassen, van binnen Brussel, van de Rand en van verder buiten Brussel. In het najaar werd dit aanbod naar nieuwe scholen bekendgemaakt. In het najaar van 2013 werd er een nieuwe leerwandeling in Kuregem uitgewerkt voor studenten uit de lerarenopleiding kleuter- en lager onderwijs. Nieuw was ook dat aan leerkrachten van het secundair onderwijs een workshop ‘Brussel beleven’ werd aangeboden. Aan de hand van ervaringen, discussie en buurtverkenningen in Kuregem, Marollen en Matonge wordt onderzocht hoe fascinerend Brussel is. Via ontmoeting met Brusselaars maken de deelnemers kennis met hun complexe realiteit en komen zo meer te weten over de rijkdom en uitdagingen van het intercultureel samenleven in Brussel.

- DAK XL – een uitwisselingsproject als uitbreiding op het inleefprogramma.

Het gaat om de intense uitwisseling tussen een Vlaamse en een Brusselse klas gedurende een heel schooljaar. De bedoeling is om de diversiteit, zowel in de eigen als in de andere klas, te ontdekken en te leren appreciëren. Voor het schooljaar 2013-14 zijn er reeds 3 scholen kandidaat om deel te nemen aan het uitwisselingsproject: Bierbeek en Sint-Gillis gaan samen in zee en voor de klas uit Schaarbeek wordt nog een partnerklas in Vlaanderen via Jeugd en Stad gezocht.

- Samenwerking met culturele en gemeenschapscentra – project ‘Zetels van Goud’.

Op vraag van de culturele en gemeenschapscentra van de Noordrand van Brussel (Wemmel, Vilvoorde, Strombeek, Meise en Asse) wordt een workshop opgezet voor de tweede graad lager onderwijs. Die workshop dient als verwerking van de schoolvoorstelling ‘Zetels van Goud’ van Laika. In de loop van het schooljaar 2013-2014 zullen er 70 workshops begeleid worden van telkens twee lessen in diverse scholen van de Noordrand.

De subsidie die ik in 2011 aan Curieus verleende voor een burgerschapsvormend traject resulteerde in de website www.ayay.org die in mei 2013 werd gelanceerd. Het is een groeiend platform van burgers die stadsfrustraties willen omzetten in speelse, creatieve interventies op Brusselse pleinen en straten.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

De basiswerking van Studio Globo wordt in 2014 verdergezet. Nieuwe initiatieven zijn een vormingssessie voor aankomende leerkrachten die een interculturele klasuitwisseling willen opzetten, een betere opvolging van de impact van de klasprojecten door de organisatie van brooddoosgesprekken, de betere bekendmaking van de buurtwandeling in Kuregem, de verdere implementatie van het project ‘Zetels van Goud’ over diversiteit in de hoofdstad en de Rand, een nieuwe vormingssessie in het kader van DAK XL en een nieuwe workshop ‘Brussel beleven’.

Intussen wordt het project ‘Karuur in Brussel’ – dat in mijn vorige Beleidsbrief werd aangekondigd – volop uitgevoerd. Hoofddoelstelling is kinderen, jongeren en jeugdorganisaties wonende of actief in Brussel te betrekken bij de beleidsprocessen op gemeentelijk, gemeenschaps- en gewestniveau. Karuur wil minstens tien Brusselse gemeenten een charter laten ondertekenen waarmee ze het engagement aangaan om de jeugd

meer te betrekken bij de opmaak en de uitvoering van hun beleid. De contacten met de lokale besturen verlopen tot nu toe naar behoren. Daarnaast zet Karuur een traject op in de aanloop naar de gewestverkiezingen van mei 2014 dat leidt tot een eisenbundel van de Brusselse jeugd.

Tevens zal ik alle vooropgestelde acties uit het geïntegreerd Vlaams horizontaal actieplan integratiebeleid ten uitvoer brengen evenals het Vlaams actieplan MOE (Roma)-migranten.

OD 10.5 – Brussel als studentenstad promoten

Voor het investeren in het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel en het promoten van Brussel als studentenstad volgt mijn beleid twee wegen.

Enerzijds heb ik er als Minister bevoegd voor Onderwijs op toegezien dat het Brusselse hoger onderwijs extra middelen krijgt toegekend, onder andere om de hogere kosten te compenseren, bijvoorbeeld qua huisvesting, die eigen zijn aan het aanbieden van onderwijs in een hoofd- en grootstad. Die middelen werden decretaal vastgelegd.

Anderzijds is op het terrein Br(ik de bevoorrechte partner om een beleid uit te voeren inzake investeringen in studentenhuisvesting, studentenmobiliteit en het promoten van Brussel als studentenstad. Voor de periode 2013-2015 werd een beleidsplan en convenant opgesteld.

Realisaties 2013

Om de nood aan goede en betaalbare studentenhuisvesting in de hoofdstad het hoofd te bieden, voerde Br(ik acties op vier terreinen:

- het plan capaciteitsuitbreiding studentenhuisvesting, waarvoor een procedure voor promotie-opdracht werd opgestart
- een meerjarig renovatieplan voor het eigen Br(ik-patrimonium met als inzet het op peil brengen van het kamerbestand zodat dit aantrekkelijk kan blijven en concurrentieel met de privé-markt die zich steeds meer lijkt te richten op het duurder luxesegment
- met het Brussels Gewest en de Franstalige hoger onderwijspartners werden de eerste stappen gezet naar een Brussels Gewestelijk studentenhuisvestingsbeleid
- een nieuw *best practice* project voor studentenhuisvesting in de Wolvengracht in Brussel werd in september 2013 door Br(ik geopend.

De Brussel&ik-wervingscampagne, die sinds 2011 loopt in Vlaanderen, is de grote aandachtstrekker voor Brussel als studentenstad en werd in 2013 gericht ingezet, met een bioscoopcampagne in aanloop naar de SID-Ins in januari en een campagne specifiek geschreven ter promotie van de Infodagen van de instellingen en Open Kotdagen in april en mei. Naast de promotiecampagnes werden ook evenementen georganiseerd en acties ontplooid of verdergezet om het studeren in Brussel te promoten. Het stadsspel Brussel leir zorgde ervoor dat wekelijks tientallen jongeren uit Vlaanderen de hoofdstad kwamen ontdekken.

Wat betreft de studentenmobiliteit zette Br(ik vanaf 2013 volop in op 'Brussel studentenfietsstad': de fiets als evident vervoersmiddel voor studenten in Brussel op de kaart zetten. Voor Br(ikBike werd een samenwerking met de Villo!-fietsverhuurdienst en met de CyCLO-fietsherstelplaatsen gesloten en werd een breed publieksonderzoek gehouden dat voeding gaf aan het Bike-actieplan. De in 2012 op grote schaal gelanceerde stadsontdekkingstool Br(ik List (een selectie van de beste tips voor studenten), kreeg in 2013 een vernieuwde editie. Opzet was opnieuw het dagelijkse leven van de student in Brussel te verrijken en jongeren in Vlaanderen de kans te geven om zich in te leven in het jongeren-stadsleven.

Br(ik ontwikkelde vele samenwerkingsverbanden met Brusselse organisaties. Zo is er de jaarlijkse samenwerking met Studio Brussel voor Brussel Brost – het studentenstadfestival voor de aftrap van het academiejaar met 4.000 bezoekers en de samenwerking tussen Br(ik en de Brusselse Jeugdhuizen voor

festival Bruksellive. In 2013 ging Br(ik voluit voor een structurele samenwerking met Muntpunt. Daarvoor werd in juni een samenwerkingsakkoord afgesloten.

Beleidsopties en – initiatieven 2014

Het aandachtspunt voor Br(ik voor 2014 bestaat erin de interne en bestuurlijke reorganisatie die in 2013 werd opgestart succesvol af te ronden. Die reorganisatie moet de vereniging in staat stellen haar financiële en bestuurlijke werking strakker te omkaderen.

Ook op inhoudelijk vlak dient Br(ik in 2014 duidelijke resultaten te behalen op het vlak van investeringen in studentenhuysvesting, studentenmobiliteit en het promoten van Brussel als studentenstad. Het beleidsplan 2013-2015 legt hiervoor de basis.

De drie grote werkingsterreinen die de activiteiten van Br(ik bepalen zijn:

- services voor studenten : de prioriteit ligt bij investering in huysvesting en mobiliteit
- werving en promotie
- de ‘&’ van Brussel&ik: het verbinden van stad en student, door samenwerkingen in een sterk stadsnetwerk.

Een aandachtspunt voor 2014 is het opnieuw uitwerken van het online serviceplatform brik.be, de plek waar alle werkingsterreinen, front- en backoffice, doelgroepen, partners en stakeholders elkaar vinden. Brik.be is de overkoepelende service van Br(ik, waarvan de kern de huysvestingsservice iKot vormt, de kotzoekservice op brik.be.

Het plan capaciteitsuitbreiding zal in 2014 verder uitgevoerd worden net als het meerjarenrenovatieplan voor het patrimonium in eigen beheer.

Er zullen inspanningen geleverd worden om pas afgestudeerden als nieuwe Brusselaars te verankeren door Flats voor Jonge Afgestudeerden aan te bieden, een toegankelijk aanbod dat als uitvalsbasis kan dienen om zich in Brussel te vestigen op de reguliere woningmarkt.

Eveneens in het kader van het investeringsbeleid van Br(ik zal in 2014 onderzocht worden of samen met de Vlaamse Bouwmeester in Brussel een traject Pilotprojecten Brusselse studentenhuysvesting kan worden opgezet. De vijf projecten zouden zeer verschillend van aard zijn en kunnen zowel nieuwbouw als reconversie omvatten. Er zou bij de keuze van de pilotprojecten van uitgegaan worden dat het bouwen van studentenhuysvesting niet allen beantwoordt aan een reële nood, maar ook vernieuwend en een motor voor stedelijke buurtontwikkeling dient te zijn.

Op mobiliteitsvlak gaat Br(ik in 2014 door met de fiets als evident vervoermiddel voor studenten in Brussel op de kaart te zetten. In 2014 worden de kortingsacties verder gezet in samenwerking met Villo! en Cyclo (na evaluatie eind 2013) en worden de resultaten van de acties onderzocht t.o.v. de cijfers van het publieksonderzoek dat eind 2012 werd gehouden. Ook wordt met JCDecaux/Villo! gekeken of het Villo!-aanbod goed genoeg aansluit op de (onderzochte) noden van de studenten en wordt er bekeken hoe dat kan verholpen worden.

Op het vlak van werving en promotie zet Br(ik de acties en evenementen verder met het doel Brussel als aantrekkelijke studentenstad te promoten. De doelgroep internationale studenten behoort actueel niet tot de missie van Br(ik. Er zal bekeken worden of voor hen specifieke acties opgezet kunnen worden om zich de stad eigen te maken en zo ambassadeurs voor onze stad en voor het Nederlandstalig onderwijs te worden.

OD 10.6 – Zorgen dat kinderen en jongeren zich thuis of kind aan huys voelen in Brussel

Ook in 2014 verwelkom ik projecten die het Nederlandstalige jeugdweefsel in de grootstad versterken en die aantonen dat diversiteit en stedelijkheid eerder een uitdaging dan een probleem kunnen vormen voor initiatieven van jongeren. Ik verwijs naar de projecten van vzw Wiels (SuperVliegSuperMouche), vzw

Alba (weerbaarheidstraining voor jongeren), Vzw Galerijen (een Nederlandstalige educatieve werking), vzw Karuur (participatie van kinderen en jongeren aan het beleid in Brussel), vzw's GoodPlanet en de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (speelse natuurbeleving voor kinderen en jongeren in Brussel), vzw Cultureghem (kunsteducatief project in Kuregemwijk) en vzw Habbekrats (jongereninformatiehuis voor kwetsbare jongeren op de Grote Markt). Het is niet onbelangrijk hier aan te stippen dat ik de Brusselbevoegdheid hier hanteer als hefboom om jeugdorganisaties die tot nog toe niet actief waren in Brussel te activeren (in casu Habbekrats en JNM).

Ik nam dit jaar ook het initiatief om 500 exemplaren van de publicatie "Brieven uit Brussel" van auteur Bleri Llhesi te verdelen bij het netwerk van scholen en jeugdwerk van Brussel. De brieven vormen interessante en aangrijpende bespiegelingen van Brusselse jongeren, die als inspiratiebron kunnen dienen voor andere jongeren en de tongen kunnen losmaken.

SD 11 – Cultuur en creativiteit: de sterke troeven van de culturele sector blijven uitspelen

OD 11.1 – Samenwerking ondersteunen

Ik hecht in mijn beleidsnota en in de nieuwe subsidiegids 'Projecten voor Brussel' veel belang aan culturele projecten die een samenwerkingsdynamiek creëren tussen culturele instellingen in Brussel. Kwaliteitsvolle gemeenschapsoverschrijdende projecten worden daarbij specifiek aangemoedigd.

Realisaties 2013

In 2013 ondersteunde ik onder andere volgende culturele initiatieven en evenementen die samenwerking hoog in het vaandel dragen: Museum Night Fever en Nocturnes van de Brusselse Museumraad, Balkan Trafik Festival in Bozar, Couleur Café, Holidays van Recyclart, het BIFFF-festival en Bruksellive.

Beleidsopties en –initiatieven 2014

Een aantal van de projecten die in dit kader worden gesubsidieerd zijn recurrent; andere lopen door in 2014. Ik wil projecten die stoelen op de samenwerking tussen culturele instellingen in Brussel financieel blijven ondersteunen. Ik zal dus ook in 2014 oog blijven hebben voor nieuwe, verruimende projecten die op samenwerking mikken. Zo kijk ik bijvoorbeeld uit naar het nieuwe muzikale scholenproject van Bozar dat volgend jaar start en in de plaats komt van Klassiek met Klasse.

OD 11.2 en OD 11.3 - Vernieuwende culturele en creatieve initiatieven kansen geven en participatiebevorderende initiatieven ondersteunen

Ik blijf van mening dat originele projecten die inzetten op participatiebevordering en stadsinnovatie een belangrijke hefboom kunnen zijn om de kwaliteit en leefbaarheid in de hoofdstad van Vlaanderen te verhogen. Dergelijke projecten die inspelen op de maatschappelijke labofunctie van Brussel en er het stedelijke netwerk en sociaal-culturele weefsel versterken, vormen in de vernieuwde subsidiegids 'Projecten voor Brussel' dan ook een aparte categorie (zie toelichting bij OD 1.2).

Realisaties 2013

Vorig jaar kon ik melden dat het aantal gesubsidieerde projecten uit categorie 3 van de subsidiegids 'Projecten voor Brussel' in stijgende lijn zat. Die trend heeft zich doorgezet (zie toelichting bij OD 1.2). Hierna volgen een paar voorbeelden van belangrijke kwaliteitsvolle projecten die ik in 2013 heb ondersteund.

Voor het tweede jaar op rij heb ik een projectsubsidie verleend aan ‘Escapades’, een opmerkelijk muzikaal project van Music Projects for Brussels. Het bestaat uit een aanbod van volwaardige en hoogstaande concerten voor mensen die minder vrij, minder mobiel of minder vermogend zijn dan het reguliere (concert)publiek en zich vaak in een isolement bevinden (daklozen, gevangenen, ziekenhuispatiënten, bejaarden, gehandicapten enzovoort). De concerten vinden dan ook niet plaats in de gevestigde Brusselse cultuurtempels en gerenommeerde concertzalen maar bijvoorbeeld wel in een station, een gevangenis, een lokaal dienstencentrum of een opvangtehuis (de gevangenis van St. Gillis, de vrouwengevangenis Berkendael in Vorst, het dienstencentrum Cosmos in Anderlecht, het Brusselse onthaaltehuis Open Deur enzovoort). De gages van de (vaak zeer bekende) deelnemende artiesten worden tot een absoluut minimum beperkt. Het project wordt verankerd in een samenwerkingsverband met Brusselse welzijnspartners en sociaal-culturele actoren in Brussel. ‘Escapades’ is noch een liefdadigheidsproject noch een eenmalige sociale interventie. De initiatiefnemers beogen een duurzame interculturele uitwisseling tussen publiek en muzikant, organisator en welzijnspartner.

‘Cultureghem’, een nieuw initiatief van de gelijknamige vzw, heeft tot doel aan de economische functie van het slachthuis van Anderlecht een sociale en culturele dimensie toe te voegen. De site in het hart van multicultureel Brussel moet op termijn een bruisende en dynamische ontmoetingsplek worden voor buurtbewoners, scholen, organisaties en alle Brusselaars. De overdekte markt, de kelders en het terrein aan de voorzijde van de Abattoir zullen worden gebruikt als sociaal-culturele laboratoria, bijvoorbeeld in het verlengde van een klaslokaal of speelplaats. Met trajecten op maat zal worden ingespeeld op de noden van de scholen en andere educatieve, culturele en sociale organisaties. Lokale kunstenaars worden in contact gebracht met de omliggende scholen en verenigingen. Kinderen, jongeren en buurtbewoners – ongeacht hun taal, afkomst, cultuur, religie of seksuele oriëntatie - krijgen een ruimte waar ze al dan niet onder deskundige begeleiding expressief kunnen zijn en hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Ook de wekelijkse bezoekers van de markt worden bij de activiteiten betrokken.

Naar het voorbeeld van verschillende Vlaamse provincies richten Het Punt en Citizenne een vrijwilligersacademie op in Brussel. De bestaande Brusselse initiatieven t.a.v. vrijwilligers zijn vooral gericht op formele vormingen voor ‘georganiseerde’ vrijwilligers. De vrijwilligersacademie daarentegen zal vooral inzetten op informele leervormen voor (en met) ‘ongeorganiseerde’ vrijwilligers en werken rond begeleidingstrajecten op maat. Het project kenmerkt zich door zijn innovatieve educatieve methoden voor vrijwilligers, participatieve aanpak (de vrijwilligers krijgen maximale inspraak om hun ervaring te kunnen valoriseren bij de samenstelling van het vormingsaanbod), diverse en laagdrempelige leervormen die het gemeenschapsvormende karakter van vrijwilligerswerk bevorderen en bundeling van expertise van bestaande initiatieven. Het publiek van de vrijwilligersacademie moet een afspiegeling van de sociale, culturele en economische diversiteit van de Brusselse bevolking zijn.

Beleidsopties en -initiatieven 2014

Ook in dit geval zijn de vermelde projecten recurrent of lopen ze door in 2014. Ik heb bijvoorbeeld de projectondersteuning aan Platform Kanal (‘Festival Kanal’) verlengd. Met dit tweejaarlijkse project worden de uitdagingen, mogelijkheden en problemen van de Brusselse kanaalzone via kunst- en cultuurprojecten onderzocht. Het concept draait om vier grote werkingsgebieden: publieke ruimte, cultural citizenship, mobiele dualiteit en kanaaljongeren. Waar mogelijk worden er daadwerkelijk ontwikkelingsvoorstellen geformuleerd.

Verder blijf ik vol verwachting uitkijken naar andere voorstellen vanuit de samenleving die op deze beleidsdoelstelling inspelen en hoop dat het aantal gesubsidieerde projecten uit categorie 3 van de subsidiegids ‘Projecten voor Brussel’ volgend jaar nog zal toenemen.

III. Uitvoering moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Er werden geen specifieke moties of resoluties met betrekking tot Brussel goedgekeurd.

IV. Regelgevingsagenda

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 07/10/2013.
Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de
regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be

Decreet Vlaams-Brussels Mediaplatform

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
19 april 2013	7 juni 2013	gepland begin 2014	gepland begin 2014	gepland mei 2014	gepland zomer 2014

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: VR PV 2012/45 - punt 0058

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Uitvoeringsbesluit (in voorbereiding samen met decreet)

Andere:

Inwerkingtreding: 1 januari 2015